Ch¬ng 1: Mét sè ®Þnh nghÜa vµ thuËt ng÷

1. Mét sè kh,i niÖm c¬i b¶n vÒ m,y tÝnh ®iÖn tö

1.1. C,c kh,i niÖm c¬ b¶n:

1.1.1. PhÇn cøng (Hardware):

PhÇn cøng lµ c,c thiÕt bÞ vËt lý cña m,y tÝnh.

1.1.2. PhÇn mÒm (Software):

Lµ c,c ch¬ng tr×nh @îc thiÕt kÕ chøa c,c m· lÖnh gióp phÇn cøng lµm viÖc phôc vô nhu cÇu ngêi sö dông. PhÇn mÒm @îc lu tr÷ trong c,c thiÕt bÞ lu tr÷.

PhÇn mÒm chia lµm 2 lo¹i:

PhÇn mÒm hÖ thèng (**System Softwares**): bao gåm c,c hÖ $\circledast$ iÒu hµnh $\circledast$ iÒu khiÓn, qu¶n lý phÇn cøng vµ phÇn mÒm øng dông; c,c tr×nh $\circledast$ iÒu khiÓn tr×nh thiÕt bÞ (driver).

PhÇn mÒm øng dông (**Application Softwares**): lµ c,c phÇn mÒm ch¹y trªn nÒn c,c hÖ ®iÒu hµnh ®Ó gióp ngêi sö dông thao t,c víi m,y tÝnh.

1.1.3. C,c lo¹i m,y tÝnh th«ng dông:

1.1.3.1 Mainframe:

H×nh bªn lµ mét siªu m,y tÝnh cña h∙ng IBM víi tèc ®é nhanh nhÊt thÕ giíi hiÖn nay.

Lµ nh÷ng m,y tÝnh cã cÊu h×nh phÇn cøng lín, tèc ®é xö lý cao ®îc dïng trong c,c c«ng viÖc ®ßi hái tÝnh to,n lín nh lµm m,y chñ phôc vô m¹ng Internet, m,y chñ ®Ó tÝnh to,n phôc vô dù b,o thêi tiÕt, vò trô.....

1.1.3.2 PC - Persional Computer:

M,y vi tÝnh c, nh©n, t^an gäi kh,c m,y tÝnh ®Ó bµn (Desktop). §©y lµ lo¹i m,y tÝnh th«ng dông nhÊt hiÖn nay.

1.1.3.3 Laptop, DeskNote, Notebook Lμ nh÷ng m,y tÝnh x,ch tay, k^a ®ïi.

1.1.3.4 PDA - Persional Digital Assistant

ThiÕt bÞ hç trî kü thuËt sè c, nh©n. T^an gäi kh,c: m,y tÝnh cÇm tay, m,y tÝnh bá tói (Pocket PC).

Ngµy nay cã rÊt nhiÒu ®iÖn tho¹i di ®éng cã tÝnh n¨ng cña mét PDA.

2. Chøc n¨ng c,c thµnh phÇn chÝnh trong mét MT§T

THIÕT BÞ NHËP

THIÕT BÞ Xö Lý I THIÕT BÞ L¦U TR÷

2.1. ThiÕt bÞ nhËp (Input Devices)

Lµ nh÷ng thiÕt bÞ nhËp d÷ liÖu vµo m,y tÝnh nh bµn phÝm, chuét, m,y quĐt, m,y scan...

THIÕT BÞ XUÊT

2.2. ThiÕt bÞ xö lý (Processing Devies)

Lµ nh÷ng thiÕt bÞ xö lý d÷ liÖu bao gåm bé vi xö lý, bo m¹ch chñ.

2.3. ThiÕt bÞ lu tr÷ (Stogare Devices)

Lµ nh÷ng thiÕt bÞ lu tr÷ d÷ liÖu bao gåm bé nhí trong vµ bé nhí ngoµi.

Bé nhí trong bao gåm bé nhí ch× ®äc ROM, bé nhí truy xuÊt ngÉu nhi^an RAM.

Bé nhí ngoµi bao gåm æ cøng, ®Üa mÒm, ®Üa CD, DVD, æ cøng USB, thÎ nhí vµ c,c thiÕt bÞ lu tr÷ kh,c.

2.4. ThiÕt bÞ xuÊt (Output Devices)

Lµ nh÷ng thiÕt bÞ hiÓn thÞ vµ xuÊt d÷ liÖu tõ m,y tÝnh. ThiÕt bÞ xuÊt bao gåm mµn h×nh, ®Ìn chiÕu, m,y in...

Ch¬ng II: c,c thµnh phÇn cña m,y tÝnh

1. ThiÕt bÞ néi vi:

1.1. Vá m,y (case m,y tÝnh):

1.1.1. C«ng dông: Vá m,y lμ gi, ®ì ®Ó g¾n c,c bé phËn kh,c cña m,y vμ b¶o vÖ c,c thiÕt bÞ khái bÞ t,c ®éng bëi m«i trêng.

1.1.2. C,c tiªu chuÈn phæ biÕn cña vá m,y tÝnh:

a, form factor?

Lµ nh÷ng chØ dÉn m« t¶ mét c,ch chÝnh x,c nhÊt vµ c¬ b¶n vÒ kÝch thíc vµ h×nh d¹ng cña c,c thiÕt bÞ m,y tÝnh theo c,c tiªu chuÈn c«ng nghiÖp (chØ ®Ò cËp tíi m,y tÝnh, v× mçi ngµnh l¹i cã form factor riªng cña m×nh). ®Æc biÖt ,p dông cho c,c lo¹i Mainboard vµ c,c card më réng.

ChÝnh v× vËy c,c nhµ s¶n khi $\mathbb{B}a$ ra c,c s¶n phÈm cña m×nh $\mathbb{B}$ Òu tu©n thñ mét c,ch chÆt chÏ vµ chÝnh x,c tuyÖt $\mathbb{B}$ èi c,c ti^au chuÈn m« t¶ nµy.

b, C,c chuÈn cho mainboard vµ chuÈn m« t¶ vá m,y:

Chóng ta ®Ò cËp tíi mainboard v× c,c m« t¶ vµ chuÈn cña vá m,y tÝnh chñ yÕu dùa trªn c,c chuÈn kÝch thíc cña mainboard ®Ó s¶n xuÊt. Trong phÇn nµy, chóng ta sï ®îc lµm quen víi hai chuÈn mainboard phæ biÓn hiÖn nay ®ã lµ chuÈn ATX (hiÖn ®îc sö dông rÊt réng r·i) vµ BTX (chuÈn míi cã thÓ s¾p phæ biÕn h¬n ATX). Ngoµi ra nh÷ng chuÈn kh,c chóng ta cã thÓ tham kh¶o:

* AT vµ Baby AT : tríc ®©y c,c lo¹i mainboard ®îc sö dông trong c,c PC chñ yÕu lµ c,c lo¹i cã kÝch thíc t¬ng ®èi lín (Tríc n¨m 1984 - theo chuÈn IBM PC/XT, chuÈn nµy qu, cò kü råi nªn k« ®Ò cËp ®Õn ë ®©y). Sau ®ã chuÈn AT (advance technology) ra ®êi ®îc sö dông phæ biÕn cho thÕ hÖ m,y 386, 486. Tuy nhiªn, sau mét thêi gian chuÈn AT còng gÆp mét sè vÇn ®Ò vÒ kÝch thíc liªn quan ®Õn c,c drive hay do kÝch thíc cßn t¬ng ®èi lín cña m×nh vµ c,c nhµ s¶n xuÊt cho ra ®êi Baby AT kÝch thíc gi¶m tõ 12" xuèng cßn 8,5". ChuÈn baby at nhanh chãng phæ biÕn do kÝch thíc rÊt hîp lý cña m×nh. ChuÈn AT vµ Baby AT ®îc sö dông réng r i cho 2 thÓ lo¹i vá m,y Desktop vµ Tower. Ngoµi ra còng cã mét vµi biÕn thÓ cña vá m,y lµ LPX vµ Mini LPX ®îc s¶n xuÊt.

* C,c lo¹i chuÈn ATX: ChuÈn atx còng cña intel ra ®êi vµo n¨m 1995 (®îc sö dông réng r·i phæ biÕn cho ®Õn nay vµ ®îc n©ng cÊp li^an tôc). Nã lµm thay ®æi hoµn toµn thiÕt kÕ c,c lo¹i mainboard, vá m,y tÝnh ATX trë thµnh chuÈn c«ng nghiÖp thay thÕ cho AT vµ Baby AT. Cã ®îc sù thµnh c«ng nh vËy lµ nhê ATX kÕ thõa ®îc c,c u ®iÓm næi tréi cña chuÈn AT vµ bæ sung rÊt nhiÒu tÝnh n¨ng n©ng cÊp më réng. ATX còng lµ chuÈn cã nhiÒu phi^an b¶n thay ®æi vµ n©ng cÊp nhÊt ®Æc biÖt ë phÇn I/O Panel. Díi ®©y lµ m«t sè cì mainboard lín nhÊt theo chuÈn ATX phæ biÕn:

+ Full atx: cã kÝch thíc 19"x 9.6" (48.26 x 24.4cm);

+ Mini atx: cã kÝch thíc 11.2"x 8.2" (28.45cm x 20.83cm);

+ Extended atx: cã kÝch thíc 12"x 13" (30.48cm x 33.02cm);

+ WTX: chuÈn workstation cã kÝch thíc 14"x 16.75" (35.56cm x 42.54cm);

+ Microatx: cã kÝch thíc 9.6"x 9.6" (24.4cm x 24.4cm);

+ Flexatx: cã kÝch thíc 9"x 7.5" (22.86cm x 19.05cm);

* 2 chuÈn kh,c do VIA Technology ph,t triÓn dùa trªn nÒn t¶ng ATX:

+ Mini-ITX: do via ph,t triÓn cã kÝch thíc 6.7"x6.7" (17cm x17cm);

+ Nano-ITX: do via ph,t triÓn cã kÝch thíc 4.7"x4.7" (12cm x12cm);

* ChuÈn BTX - Balanced technology extended:

ChuÈn míi nµy cña intel ®em l¹i 1 bé mÆt míi cho c,c mainboard vµ vá m,y tÝnh. thiÕt kÕ míi gióp cho hÖ thèng gi¶i nhiÖt tèt h¬n rÊt nhiÒu b»ng c,ch bè trÝ l¹i thµnh phÇn vµ vÞ trÝ c,c côm linh kiÖn nh»m tèi u c,c luång khÝ gi¶i nhiÖt lan truyÒn trong thïng m,y. ChuÈn nµy ra ®êi gi¶i quyÕt vÊn ®Ò lín vÒ nhiÖt ®é mµ c,c bé vi xö lý Pentium 4 cña Intel gÆp ph¶i. Ngoµi ra ®©y còng lµ chuÈn míi ra ®êi nh»m ®,p øng c,c chuÈn thiÕt bÞ kh,c nh USB2.0, SATA, PCI Express. hiÖn míi cã 4 lo¹i kÝch cì theo chuÈn míi BTX ®Òu cïng dµi 26.67cm

- + BTX: cã kÝch thíc 12.8"x 10.5" (32.512cm x 26.67cm);
- + Micro BTX: cã kÝch thíc 10.4"x 10.5" (26.416 x 26.67cm);
- + Nano BTX: cã kÝch thíc 8.8"x 10.5" (22.352cm x 26.67cm);
- + Pico BTX: cã kÝch thíc 8"x 10.5" (20.32cm x 26.67cm);

* CÊu tróc c¬ b¶n vµ th«ng sè kü thuËt chuÈn case ATX:

HiÖn nay, cã rÊt nhiÒu h·ng chÕ t¹o vµ s¶n xuÊt vá thïng m,y dùa tr^an ATX Form Factor (ATX-FF) ®Ó thiÕt kÕ, nhng mçi h·ng ®Òu cã nh÷ng thay ®æi nhá ®Æc thï ri^ang cho phong c,ch thiÕt kÕ vµ tiÖn Ých cña m×nh. VÒ c¬ b¶n, tÊt c¶ c,c th«ng sè kü thuËt vÒ kÝch cì ®Òu ph¶i tu©n thñ mét c,ch chÆt chÏ theo c,c m« t¶ trong ATX-FF, khi chÕ t¹o c,c lo¹i thïng m,y nµy nhµ s¶n xuÊt thêng cho phĐp ngêi dïng cã thÓ g¾n rÊt nhiÒu lo¹i kÝch cì mainboard. Nh×n vµo s¬ ®å khèi chóng ta cã thÓ thÊy c¬ b¶n cÊu t¹o ®¬n gi¶n cña 1 thïng m,y theo chuÈn ATX chia lµm 4 phÇn:

h×nh 2.1.1 b:??????????

+ Khu vùc l¾p nguån: tÊt c¶ c,c bé nguån khi ®îc thiÕt kÕ còng ph¶i tu©n thñ c,c ti^au chuÈn vÒ kÝch thíc cña atx. (khi chÕ t¹o, hoÆc modcase chóng ta hÕt søc lu ý ®Õn vÊn ®Ò kÝch thíc)

+ C,c khe 5.25": khe ti^au chuÈn dµnh ®Ó l¾p c,c thiÕt bÞ cã kÝch thíc 5,25" phæ th«ng nh: cd, dvd, function panel..nÕu c,c khe nµy kh«ng ®îc l¾p c,c thiÕt bÞ th× th«ng thêng víi c,c lo¹i vá m,y cao cÊp sÏ ®îc l¾p ®Æt c,c hÖ thèng qu¹t th«ng khÝ cho thïng m,y. Tïy theo kÝch thíc cña vá case th«ng thêng ph¶i cã Ýt nhÊt lµ 4 khe 5,25". víi mét sè nhµ s¶n xuÊt cã thÓ cã ®Õn 6 hoÆc 10 khe 5,25 míi ®,p øng ®ñ nhu cÇu l¾p th^am c,c thiÕt bÞ cña ngêi sö dông (nhÊt lµ mÊy anh em thÝch ®é case rÊt kho,i thÓ lo¹i nhiÒu bay 5,25").

+ C,c khe 3.5": khe ti^au chuÈn dµnh cho c,c thiÕt bÞ cì 35" phæ th«ng nh: hdd, fdd, zip..th«ng thêng cã tõ 2 ®Õn 6 khe trong 1 vá m,y. c,c khe c¾m nµy trong mét sè lo¹i vá m,y cã thÓ chuyÓn ®æi sang c,c khe 5,25".

+ Khu l¾p ®Æt cho mainboard: lµ phÇn l¾p ®Æt chÝnh trong hÖ thèng m,y tÝnh víi tïy theo thiÕt kÕ cã thïng vá m,y sÏ sö dông èc vÝt hoÆc c,c bé g, ®Æc biÖt ®Ó g¾n mainboard vµo thïng m,y.. khu vùc nµy b¾t buéc c,c nhµ s¶n xuÊt ph¶i chÕ t¹o c,c @iÓm g, hoÆc b¾t vÝt tuyÖt @ièi chÝnh x,c nÕu kh«ng sĩ khã cã thÓ l¾p @Æt @ic mainboard.

víi nh÷ng ngêi thiÕt kÕ, lµm hay ®é vá m,y tÝnh chóng ta cÇn n¾m râ c,c lç bè trÝ trªn c,c lo¹i mainboard cïng víi kÝch thíc chÝnh x,c tuyÖt ®èi.

c, Ph©n lo¹i kÝch thíc, kiÓu d,ng, h×nh thøc vá m,y tÝnh.

NÕu c°n cø vµo h×nh d,ng vµ kÝch thíc b^an ngoµi th× cã thÓ chia c,c lo¹i thïng m,y tÝnh thµnh 6 lo¹i c¬ b¶n. víi mçi lo¹i ®Òu cã nh÷ng ®Æc ®iÓm vµ øng dông cho nh÷ng nhu cÇu sö dông kh,c nhau.

+ Desktop:

KiÓu vá m,y n»m th«ng thêng cã kÝch thíc tÇm trung trë xuèng thÝch hîp cho ngêi dïng cã kh«ng gian hÑp hoÆc ®¬n gi¶n lµ ngêi dïng kh«ng thÝch kiÓu vá m,y ®øng.

+ Mini Tower & Barbone PC:

Thuéc ph©n khóc thÞ trêng PC cì nhá c,c mÉu thïng m,y Mini Tower víi nh÷ng kÝch thíc nhá gän rÊt phï hîp víi c,c c«ng viÖc v'n phßng hoÆc víi nh÷ng ngêi dïng b×nh thêng kh«ng cã nhiÒu diÖn tÝch bè trÝ m,y. Nhãm vá m,y nµy th«ng thêng chia lµm 2 lo¹i t¬ng ®èi phæ biÕn d¹ng Mini Case cã h×nh d,ng nh ®¹i ®a sè c,c mÉu Tower kh,c nhng kÝch thíc kh«ng gian ®îc thu gän tèi ®a chñ yÕu l¾p ®îc c,c lo¹i mainboard: microatx, miniatx, flexatx. víi lo¹i vá case nµy ngêi dïng còng cã mét sè kh«ng gian võa ph¶i ®Ó tïy biÕn s¾p xÕp l¾p ®Æt phÇn cøng. Ngoµi ra 1 nhãm d¹ng thïng m,y kh,c thuéc nhãm nµy rÊt phæ biÕn trªn thÞ trêng thêng ®îc c,c nhµ s¶n xuÊt gäi lµ Barbone (b,n kÌm Mainboard vµ mét sè linh kiÖn phÇn cøng theo vá m,y). Nhãm vá m,y d¹ng nµy cã kÝch thíc còng rÊt nhá, th«ng thêng kh¶ n¨ng tïy biÕn lµ bÞ h¹n chÕ tèi ®a.

+ Tower:

Lµ cì vá m,y phæ th«ng vµ $\mathbb{R}^1$ i trµ víi kÝch cì võa ph¶i cã thÓ $\mathbb{R}^3$ p $\mathbb{R}^2$ îc c,c lo¹i mainboard: microatx, fullatx, eatx. §©y lµ cì vá m,y tÝnh

phæ th«ng nªn cã rÊt nhiÒu kiÓu d,ng mÉu m· còng nh gi, c¶ phĩ hîp ®,p øng tÊt c¶ mäi nhu cÇu cña ngêi tiªu dïng. tuy nhiªn víi nh÷ng hÖ thèng phÇn cøng cao cÊp hiÖn nay vµ víi nh÷ng linh kiÖn phÇn cøng táa nhiÒu nhiÖt, cì thïng m,y nµy ®· kh«ng cßn ®,p øng ®îc nh÷ng yªu cÇu gi¶i nhiÖt. Víi nh÷ng cì main FullATX vµ EATX, khi l¾p ®Æt cho cì thïng m,y nµy còng rÊt khã kh°n v× mét sè kh«ng gian bÞ víng kh«ng l¾p ®Æt ®îc. Tuy nhiªn vÉn cßn nhiÒu mÉu vÉn ®îc duy tr× b,n ra cho c,c hÖ thèng m,y tÝnh b×nh d©n.

+ Mid Tower:

C,c mÉu c©y Mid Tower cã kÝch thíc ®ñ réng cho c,c hÖ thèng phÇn cøng míi nhÊt: Chóng ta cã thÓ tho¶i m,i ch¬i c,c hÖ thèng ®å häa kĐp hay cã thÓ l¾p ®Æt nh÷ng hÖ thèng lµm m,t ®å sé mét c,ch tho¶i m,i mµ kh«ng sî thiÕu kh«ng gian. MÉu kÝch thíc nµy hiÖn nay lµ chuÈn mùc kÝch thíc cho thÞ trêng vá m,y tÝnh ®¹i trµ vµ tÇm trung, nã ®,p øng ®Çy ®ñ c,c yÕu tè kü thuËt vÒ kh«ng gian gi¶i nhiÖt cho c,c lo¹i phÇn cøng míi.

+ Full Tower – Super Tower:

Víi kÝch thíc thïng m,y ngo¹i cì tÊt nhiªn lµ sï cã c¶ mét kh«ng gian cùc lín vµ tho¶i m,i cho ngêi dïng muèn l¾p thªm hay më réng c,c thµnh phÇn phÇn cøng trong thïng m,y. ThÓ lo¹i thïng m,y cì nµy chñ yÕu s¶n xuÊt cho thÞ trêng cao cÊp víi gi, thµnh rÊt cao ngay c¶ ®èi víi nh÷ng h·ng kh«ng cã tªn tuæi. Gi, thµnh cao lu«n ®i kÌm víi chÊt lîng hoµn h¶o cña c,c s¶n phÈm ngo¹i cì nµy víi nh÷ng tÝnh n¨ng vµ tiÖn Ých mµ c,c thïng m,y cì nhá kh«ng thÓ cung cÊp. Nh÷ng thïng m,y kiÓu nµy lu«n giµnh cho nh÷ng kh,ch hµng cã ®iÒu kiÖn l¾p nh÷ng dµn m,y cã cÊu h×nh rÊt m¹nh nh workstation, server, hay m,y tÝnh cùc m¹nh cho game thñ.

d, ChÊt liÖu chÕ t¹o vá m,y tÝnh.

ChÊt liÖu chÕ t1o vá m,y lµ mét yÕu tè rÊt quan träng, yÕu tè nµy ®ãng gãp ® ng kÓ ¶nh hëng rÊt lín ®Õn chÊt lîng vụ gi thụnh c¬ b¶n cña s¶n phÈm. Trong ngµnh c«ng nghiÖp chÕ t¹o vá m y tÝnh thêng thÊy cã 3 lo¹i vËt liÖu hay ®îc sö dông lu: nhùa tæng hîp, thĐp, nh«m. mçi lo¹i vËt liÖu kÓ tran ®Òu cã nh÷ng u, nhîc ®iÓm riang thĐp th× cơng gi, thµnh thÊp cã gi, c¶ rÊt c¹nh tranh, th©n m y cơng c p, vµ ®é ån cña c c thïng m y chÕ t¹o tõ thĐp thêng lụ rÊt thÊp. Nhng nhîc ®iÓm cña thĐp lụ nÆng, dÉn nhiÖt kĐm vµ chÊt liÖu nµy nÕu kh«ng ®îc gia c«ng cÈn thËn th× khã lßng ®em l¹i cho chóng ta mét s¶n phÈm ng ý. Nh«m lµ chÊt lµ chÊt liÖu rÊt phï hîp trong chÕ t¹o vá m,y tÝnh víi nh÷ng ®Æc tÝnh nhÑ, mÒm dlo dÉn nhiÖt tèt thÕ nhng nhîc ®iÓm cña nh«m lu gi, thunh cao vu kh«ng ®îc cong c.p. Though theng trong viöc chỗ t¹o vá m.y c.c nhµ s¶n xuÊt though thêng ®Òu sö dông hîp kim cña nh«m nh»m kh¾c phôc c c yÕu ®iÓm dÔ bÞ oxy hãa vµ lµm cho chÊt liÖu trë lªn cøng c p h¬n. Ngoµi nh÷ng vËt liÖu phæ biÕn tran, trong mét sè dßng s¶n phÈm ®Æc biÖt cao cÊp nhiÒu nhu s¶n xuÊt cßn ®a vuo nh÷ng lo¹i vËt liÖu míi c«ng nghÖ cao vu rÊt ®¾t tiÒn: vËt liÖu tõ sîi cacsbon, anodized aluminum (vËt liÖu nh«m tæng hîp míi víi ®Æc tÝnh cùc nhÑ, bÒn sö dông trong x©y dùng vµ c«ng nghÖ chÕ t¹o vá m y bay, vá tÇu vò trô..).

d, B^an trong vá m_,y tÝnh.

Néi thÊt b^an trong cña thïng m,y tÝnh, mçi h·ng s¶n xuÊt ®Òu cã nh÷ng c,ch bµi trÝ vµ s¾p ®Æt ri^ang nhng nh×n chung ®Òu ph¶i dùa tr^an nh÷ng nguy^an t¾c hoÆc nh÷ng ti^au chuÈn chung tháa m·n c,c ®iÒu kiÖn c¬ b¶n liÖt k^a díi ®©y:

+ §¶m b¶o t¬ng thÝch tiªu chuÈn kÝch thíc.

- + §¶m b¶o ®iÒu kiÖn gi¶i nhiÖt cho c,c thiÕt bÞ.
- + DÔ dµng thuËn tiÖn cho viÖc l¾p ®Æt.
- + §¶m b¶o c,c tiªu chuÈn vÒ ®é ån ©m thanh.
- + Tháa m·n c,c ®iÒu kiÖn an toµn sö dông vµ an toµn vÒ ®iÖn.

1.2. Bé nguån (power supply unit – psu)

1.2.1. C«ng dông:

Lµ thiÕt bÞ chuyÓn ®iÖn xoay chiÒu thµnh ®iÖn 1 chiÒu ®Ó cung cÊp cho c,c bé phËn phÇn cøng víi nhiÒu hiÖu ®iÖn thÕ kh,c nhau. Bé nguån lµ mét thiÕt bÞ phÇn cøng quan träng, cung cÊp n¨ng lîng ho¹t ®éng cho toµn hÖ thèng. Víi hµng lo¹t c«ng nghÖ míi ch¹y ®«i hoÆc "2 trong 1" nh ram dual channel, ®Üa cøng raid, ®å häa sli/crossfire, CPU dualcore... Bé nguån cµng trë nªn quan träng h¬n bao giê hÕt bëi nã quyÕt ®Þnh sù æn ®Þnh cña hÖ thèng, tuæi thä cña c,c thiÕt bÞ phÇn cøng kh,c. G,nh nÆng nµy ®· vît qu, kh¶ n¨ng "chÞu ®ùng" cña nh÷ng bé nguån kh«ng tªn tuæi trªn thÞ trêng, kÓ c¶ nh÷ng bé nguån *NONAME* ®îc d,n nh·n c«ng suÊt lªn ®Õn "600 - 700w". Mét bé nguån lý tëng lµ bé nguån cã ®iÖn ,p ra æn ®Þnh, b»ng ph¼ng, kh«ng gîn sãng (t¬ng tù nh dßng ®iÖn ®îc t¹o ra tõ c,c bé pin), kh«ng to¶ nhiÖt vµ cã hiÖu suÊt ®¹t 100%. Bé nguån trong m,y tÝnh cßn ®îc gäi b»ng tªn kh,c lµ PSU (power supply unit) lµ n¬i cung cÊp n¨ng lîng chÝnh cho hÖ thèng m,y tÝnh.

1.2.2. C,c ®êng ®iÖn thÕ chuÈn trong bé nguån:

- Nguån (-12V): cung cÊp chĩ yÕu cho cæng song song (serial portcom) vµ c,c chip khuÕch $\mathbb{R}^1$ i $\mathbb{C}$ m thanh cÇn $\mathbb{R}$ Õn nguån $\mathbb{R}$ èi xøng +/-12v. $\mathbb{R}$ êng nµy cã dßng thÊp díi 1a (ampe).

- Nguån (-5V): hiÖn nay c,c thiÕt bÞ míi kh«ng cßn dïng ®êng ®iÖn nµy n÷a. lóc tríc, nã ®îc dïng cung cÊp ®iÖn cho card më réng dïng khe c¾m isa. ®êng nµy còng cã dßng thÊp díi 1a.

Nguån (0v): cßn ®îc gäi lµ ®êng dïng chung (common) hay ®êng
 ®Êt (ground). ®êng nµy cã hiÖu ®iÖn thÕ b»ng 0v. ®ã lµ møc nÒn cho c,c
 ®êng ®iÖn kh,c thùc hiÖn trän vÑn viÖc cung cÊp dßng ®iÖn cho thiÕt
 bÞ.

- Nguån (+3.3V): μ ®êng cung cÊp chÝnh cho c,c chip, bé nhí (memory), mét sè thµnh phÇn tr^an bo m¹ch chñ, card ®å häa vµ c,c card sö dông khe c¾m pci.

- Nguån (+5V): ®êng ®iÖn ®îc dïng phæ biÕn nhÊt trong m,y tÝnh cung cÊp ®iÖn chñ yÕu cho bo m¹ch chñ, c,c CPU ®êi cò, c,c chip (trùc tiÕp hay gi,n tiÕp) vµ c,c thiÕt bÞ ngo¹i vi kh,c. hiÖn nay c,c CPU ®· chuyÓn sang dïng ®êng ®iÖn thÕ 12v.

- Nguån (+12V): chñ yÕu sö dông cho c,c ®éng c¬ (motor) trong c,c thiÕt bÞ lu tr÷, æ quang , qu¹t, c,c hÖ thèng gi¶i nhiÖt vµ hÇu hÕt c,c thiÕt bÞ ®êi míi hiÖn nay ®Òu sö dông ®êng ®iÖn 12v CPU piv, althlon 64, dual core amd, pentium d, vga ati, nvidia sli, ati crossfire.

- Nguån (+5VSB -5V Standby): lμ nguån ®iÖn ®îc bé nguån cÊp tríc, dïng phôc vô cho viÖc khëi ®éng m,y tÝnh, nguån ®iÖn nµy cã lËp tøc khi ta nèi bé nguån vµo nguån ®iÖn nhµ (ac). ®êng ®iÖn nµy thêng cã dßng cung cÊp nhá díi 3a.

1.2.3. VÊn ®Ò liªn quan ®Õn c«ng suÊt bé nguån.

HiÖn nay, mét cÊu h×nh trung b×nh cÇn ph¶i cã mét bé nguån cã c«ng suÊt hiÖu dông tèi thiÓu lµ 300w. Xin ®îc nãi râ ë ®©y, c«ng suÊt hiÖu dông lµ c«ng suÊt mµ bé nguån cã thÓ cung cÊp liªn tôc vµ æn ®Þnh cho hÖ thèng. Cßn c«ng suÊt ghi trªn vá ®îc gäi lµ c«ng suÊt danh ®Þnh, thêng th× c«ng suÊt nµy chØ mang tÝnh chÊt qu¶ng c,o (c,c th«ng sè nµy nÕu ®¹t ®îc nh qu¶ng c,o cña nhµ s¶n xuÊt th«ng thêng ®îc thö nghiÖm trong c,c ®iÒu kiÖn phi thùc tÕ.).

+ Víi c,c bé ngu
ån NONAME gi, siau rl̂: céng tham 30% ${\rm @}{\rm On}$ 50% tæng c
«ng suÊt.

+ Víi c,c bé nguån $\mathbb{R}$ · cã t^an tuæi vµ $\mathbb{R}$ ³/₄t tiÒn h¬n nhng chóng ta kh«ng ch³/₄c ch³/₄n tin tëng vµo c«ng suÊt $\mathbb{R}$ Ønh cña bé nguån: céng th^am 15% $\mathbb{R}$ Õn 25% tæng c«ng suÊt.

+ C_sc bé nguản lµm vi Öc 24/7 víi thêi gian sö dông qu_s 1 n⁻⁻m: chóng ta còng n^an céng th^am Ýt nh Êt tõ 15% ® Õn 30% tæng c«ng su Êt.

Lu ý: Khi l¾p c,c bé nguản kh«ng ®,p øng ®îc c,c y^au cÇu c«ng suÊt tr^an, hÖ thèng cña chóng ta vÉn cã thÓ ho¹t ®éng ®îc nhng hÖ sè an toµn vµ æn ®Þnh ®¹t ®îc lµ rÊt thÊp. §èi víi c,c hÖ thèng sö dông c,c øng dông b×nh thêng (øng dông v n phßng,duyÖt web...Ýt khi ch¹y toµn t¶i hiÖu n ng cña m,y) chóng ta vÉn cã thÓ duy tr× sö dông c,c bé nguản nµy víi lý do tiÕt kiÖm. Nhng khi hÖ thèng m,y tÝnh lu«n ph¶i lµm viÖc víi ,p lùc lín vµ li^an tôc (c,c øng dông trß ch¬i, ®å ho¹, multimeadia... y^au cÇu ch¹y toµn t¶i v¾t kiÖt hiÖu n ng cña c¶ hÖ thèng) th× vÊn ®Ò c«ng suÊt nguản kh«ng ®,p øng næi hÖ thèng trë thµnh vÊn ®Ò hÕt søc quan träng ®èi víi hÖ thèng m,y tÝnh cña chóng ta. HiÖn tîng "l©m sµng" dÔ dµng nhËn biÕt cña bé nguản ch¹y qu, c«ng suÊt: cã mïi l¹, vá cña bé nguản nãng bÊt thêng vµ tÊt nhi^an lµ c,c hiÖn tîng hÖ thèng lµm viÖc kh«ng æn ®Þnh (nhanh chËm thÊt thêng, treo, khëi ®éng l¹i, b,o lçi mµn h×nh xanh..).

1.2.4. C,c $\[mathbb{R}\]$ C $\[mathbb{R$

Sè lîng ®Çu c¾m quyÕt ®Þnh kh¶ n¨ng g¾n thªm thiÕt bÞ (æ cøng, c,c lo¹i æ quang,...) cho hÖ thèng cña chóng ta. Ngoµi c,c ®Çu cÊp nguản chÝnh (atx 20 ch©n hoÆc 24 ch©n), 12v (4 ch©n) th× c,c ®Çu cÊp nguản cho thiÕt bÞ ngo¹i vi cµng nhiÒu cµng tèt. Mét sè bé nguản cao cÊp cßn ®îc trang bÞ thªm c,c ®Çu c¾m 12v (6 ch©n) cho card ®å ho¹ pci express, c,c ®Çu c¾p nguản dµnh riªng cho c,c æ cøng chuÈn sata,...

1.3. Bo mạch chủ.

1.3.1. ThuËt ng÷ Bo m¹ch chñ.

a, ThuËt ng÷ bo m¹ch chñ:

thuËt ng÷ bo m¹ch chĩ thêng dĩng nhiÒu nhÊt trong ngµnh c«ng nghiÖp m,y tÝnh nãi chung nh mét tõ dµnh riªng. Bo m¹ch chĩ cña m,y tÝnh trong tiÕng anh lµ Motherboard hay Mainboard vµ thêng ®îc nhiÒu ngêi gäi t¾t lµ: Mobo, Main. Ttrong c,c thiÕt bÞ ®iÖn tö bo m¹ch chĩ lµ mét b¶n m¹ch ®ãng vai trß lµ trung gian giao tiÕp gi÷a c,c thiÕt bÞ víi nhau. Mét c,ch tæng qu,t, nã lµ m¹ch ®iÖn chÝnh cĩa mét hÖ thèng hay thiÕt bÞ ®iÖn tö, cã rÊt nhiÒu c,c thiÕt bÞ ®îc g¾n trªn bo m¹ch chĩ theo c,ch trùc tiÕp cã mÆt trªn nã, th«ng qua c,c kÕt nèi c¾m vµo hoÆc d©y dÉn liªn kÕt.

b, Chøc n¨ng bo m¹ch chñ;

- g¾n kÕt c,c thµnh phÇn tran mét hÖ thèng m,y tÝnh.

- §iÒu khiÓn, thay ®æi tèc ®é BUS cho phĩ hîp víi c,c thµnh phÇn kh,c nhau.

- Qu¶n lý ngu
ån cÊp cho c,c thµnh tran main.

- Cung cÊp xung nhÞp (xung clock) @O $@ang bé sù ho^1t @eng cña toµn hÖ thèng.$

c, S¬ ®å khèi tæng qu ٍt bo m¹ch chñ;

1.3.2, C,c thµnh phÇn trªn bo m¹ch chñ.

1.3.2.1, Chipset;

NÕu CPU ®îc coi lµ bé ãc cña m,y tÝnh th× Chipset lµ "hÖ thÇn kinh". Chipset cho phĐp CPU ho¹t ®éng hoµ hîp víi c,c thiÕt bÞ kh,c trong m,y tÝnh. Mçi CPU chØ cã thÓ ho¹t ®éng víi mét sè Chipset nhÊt ®Þnh. Chipset ®ãng vai trß trong viÖc quyÕt ®Þnh c,c thµnh phÇn, thiÕt bÞ vµ c«ng nghÖ cña bo m¹ch chñ.

Mçi bo m¹ch chĩ thêng tắn t¹i hai chipset lµ chipset cÇu b¾c vµ cÇu nam.

* Chipset cÇu b¾c (North Bridge): $\mathbb{R}iÒu$ khiÓn c,c thµnh phÇn cã tèc $\mathbb{R}é$ cao nh CPU, ram, card video. $\mathbb{R}iÒu$ khiÓn vÒ tèc $\mathbb{R}é$ BUS vµ $\mathbb{R}iÒu$ khiÓn chuyÓn m¹ch d÷ liÖu. Ch©n cña chipset $\mathbb{R}$ îc nèi tíi CPU, ram, card video vµ nèi tíi chipset cÇu nam.

* Chipset cÇu nam (Sourth Bridge): ®iÒu khiÓn c,c thµnh phÇn cã tèc ®é chËm h¬n nh: card sound, card net, æ cøng, æ quang, c,c cæng giao tiÕp, c,c khe c¾m më réng, bios. Ch©n chipset ®îc nèi ®Õn khe c¾m më réng, khe c¾m thiÕt bÞ lu tr÷, ®Õn bios, ®Õn ic ®iÒu khiÓn c,c cæng giao tiÕp i/o

1.3.2.2, BUS;

<u>a, §Þnh nghÜa BUS:</u>

BUS lµ hÖ giao th«ng huyÕt m¹ch cña c¶ hÖ thèng m,y tÝnh. Nh chóng ta $\circledast$ biÕt, hÖ thèng m,y tÝnh cña chóng ta $\circledast$ îc cÊu thµnh tõ ba bé phËn c¬ b¶n lµ bé xö lý, bé nhí vµ thiÕt bÞ ngo¹i vi. §Ó chuyÓn t¶i d÷ liÖu gi÷a c,c bé phËn, nhiÒu tuyÕn m¹ch kÕt nèi $\circledast$ · $\circledast$ îc t¹o ra, do c,c tuyÕn m¹ch kÕt nèi cã chøc n¨ng t¬ng $\circledast$ ång víi tuyÕn xe BUS trong cuéc sèng mµ c,c tuyÕn m¹ch kÕt nèi nµy $\circledast$ îc $\circledast$ Æt tªn lµ BUS.

<u>b, Ph©n lo¹i BUS:</u>

Trong c,c hÖ thèng m,y tÝnh ®îc x©y dùng dùa trªn hai hÖ thèng BUS chĩ ®¹o lµ System BUS (BUS hÖ thèng) liªn kÕt tù bé xö lý tíi ram vµ bé ®Öm, I/O BUS (BUS ngo¹i vi) liªn kÕt thiÕt bÞ ngo¹i vi víi bé xö lý th«ng qua cÇu Chipset. Ngµy nay víi sù ph,t triÓn kh«ng ngõng cña c«ng nghÖ, trong kiÕn tróc DIB (Dual Independent BUS – hai tuyÕn BUS ®éc lËp), BUS hÖ thèng ®îc t,ch thµnh hai tuyÕn BUS: Front Side BUS (FSB: BUS tuyÕn tríc) vµ Back Side BUS (BSB: BUS tuyÕn sau). FSB lµ nhÞp cÇu quan träng nèi bé xö lý víi bé nhí chÝnh vµ tuyÕn BUS ngo¹i vi, trong khi BSB chØ tËp trung chuyÓn t¶i d÷ liÖu gi÷a bé xö lý víi bé ®Öm thø cÊp. T,ch BUS hÖ thèng thµnh 2 kªnh ®éc lËp gãp phÇn t¨ng hiÖu n¨ng xö lý nhê cho phĐp bé xö lý truy xuÊt ®ång thêi trªn c¶ hai kªnh giao tiÕp quan träng. §«i lóc, thuËt ng÷ FSB vµ system BUS ®îc xem lµ mét.

BUS ngo¹i vi cã nhiÒu d¹ng kh,c nhau vµ dÇn dÇn chuyªn biÖt hãa theo yªu cÇu cña øng dông. ISA BUS thuéc lo¹i l©u ®êi nhÊt vµ ®· bÞ thay thÕ hoµn toµn tõ gi÷a n¨m 2000. PCI BUS ®îc giíi thiÖu lÇn ®Çu trong hÖ thèng Pentium vµo n¨m 1993. AGP lµ chuÈn BUS ®îc thiÕt kÕ ®Ó ®,p øng yªu cÇu b¨ng th«ng cña xö lý ®å häa. PCI Express míi nhÊt cã kh, nhiÒu u ®iÓm, ®Æc biÖt lµ kh«ng g©y x,o trén lín lªn kiÕn tróc PCI hiÖn t¹i $\mathbb{R}$ · ra m¾t vµo n¨m 2004.

1.3.2.3, Gi o tiÕp víi CPU (Socket);

Giao tiÕp víi CPU ®îc sö dông ®Ó g¾n CPU (bé xö lý trung t©m cña m,y tÝnh) lªn Mainboard. Giao tiÕp víi CPU cã 2 d¹ng Slot vµ ®Õ, nã ®îc thiÕt kÕ trªn bo m¹ch chñ vµ thêng n»m ë phÝa trªn Chipset cÇu b¾c.

- §Õ c¾m kiÓu slot: §©y lµ ®Õ c¾m cò ®îc sö dông cho c,c dßng chÝp Intel Pentium II hoÆc Celeron. Víi ®Õ c¾m nµy, c,c chip ®îc g¾n vµo main th«ng qua mét b¶n m¹ch, b¶n m¹ch nµy ®îc g¾n xuèng main qua khe c¾m.

- §Õ c¾m kiÓu socket: §Õ c¾m kiÓu socket lµ ®Õ c¾m mµ CPU ®îc g¾n trùc tiÕp trªn ®ã. §Õ c¾m socket cã hai lo¹i lµ ®Õ c¾m ©m vµ ®Õ c¾m chÝp d,n.

+ §Õ c¾m ©m: lµ ®Õ c¾m mµ trªn ®ã cã c, c lç vµ ®îc sö dông cho c, c CPU cã ch©n nh CPU cña h·ng AMD, CPU intel víi ®Õ c¾m 423, M2, PGA 370, PGA478.

+ §Õ c³/₄m chÝp d,n: Lµ ®Õ c³/₄m mµ tr^an ®ã lµ c,c ®iÓm tiÕp xóc dïng cho c,c chip thÕ hÖ míi cña intel nh: LGA 775, LGA1156, LGA 1366.

1.3.2.4, Khe c¾m ram;

Khe c¾m ram lµ nh÷ng khe c¾m n»m gÇn víi ®Õ c¾m CPU ®îc sö dông l¾p c,c thanh RAM, hai ®Çu khe c¾m cã kho, RAM ®Ó cè ®Þnh RAM trong khe c¾m, hai kho, nµy tù ®ãng vµo khi chóng ta l¾p RAM. Khe c¾m RAM tr^an Main x,c ®Þnh cho chóng ta lo¹i RAM ®îc sö dông, chóng ta cã c,c lo¹i khe c¾m RAM sau:

- Khe c¾m cho DDRAM

Khe c¾m cho DDRAMIII

- ThuËt ng÷ Dual RAM:

Dual RAM lµ c«ng nghÖ sö dông hai k^anh ram, cho phĐp ®iÒu khiÓn bé nhí cã thÓ më réng ®é réng cña BUS d÷ liÖu tõ 64bit ®Õn 128bit. Víi cïng tèc ®é Clock, tèc ®é truyÒn t¶i lý thuyÕt lín nhÊt cña bé nhí sï ®îc gÊp ®«i khi sö dông c«ng nghÖ nµy. §Ó ch¹y ®îc dual ram, chóng ta cÇn sö dông hai thanh ram víi cïng th«ng sè vµ mainboard ph¶i hç trî dual ram.

1.3.2.5, Bios;

BIOS viÕt t¾t cña côm tõ (Basic Input/Output System) cã nghÜa lµ hÖ thèng xuÊt nhËp c¬ b¶n. Tríc ®©y, BIOS thêng ®îc lu gi÷ trong c,c chip ROM vµ do ®ã kh«ng thÓ thay ®æi. Do BIOS ngµy cµng phøc t¹p vµ nhu cÇu cËp nhËt BIOS ngµy cµng cao, BIOS ngµy nay thêng ®îc chøa trong bé nhí Flash vµ ®îc nu«i bëi nguån PIN ®Ó ngêi dïng cã thÓ cËp nhËt dÔ dµng h¬n. BIOS ®îc xem nh lµ ch¬ng tr×nh ch¹y ®Çu tiªn khi m,y tÝnh khëi ®éng. Chøc n¨ng chÝnh cña BIOS lµ chuÈn bÞ cho m,y tÝnh ®Ó c,c ch¬ng tr×nh phÇn mÒm ®îc lu tr÷ trªn c,c thiÕt bÞ lu tr÷ cã thÓ n¹p vµo, ®ång thêi t×m kiÕm li^an l¹c víi hÖ ®iÒu hµnh vµ giao sù ®iÒu hµnh l¹i cho hÖ ®iÒu hµnh m,y tÝnh. qu, tr×nh nµy ®îc gäi lµ qu, tr×nh khëi ®éng.

1.3.2.6, C,c ®Çu nèi thiÕt bÞ lu tr÷:

Lµ nh÷ng ®Çu nèi ®îc g¾n trªn main ®Ó liªn kÕt c,c thiÕt bÞ lu tr÷ th«ng qua c,p tÝn hiÖu. C,c ®©u nèi nµy phô thuéc vµ chuÈn giao tiÕp cña thiÕt bÞ lu tr÷ mµ Mainboard hç trî, chóng ta cã c,c kiÓu ®Çu nèi sau:

- §Çu nèi ATA:

- §Çu nèi SATA:

1.3.2.7, C_,c khe c¾m më réng:

* Lµ nh÷ng khe c¾m mµ qua @ã, chóng ta cã thÓ l¾p thªm c,c thî m¹ch víi nh÷ng yªu cÇu c«ng viÖc kh,c nhau nh thÎ m¹ch ©m thanh, thÎ m¹ch mµn h×nh hay nh÷ng thÎ m¹ch phôc vô cho nh÷ng yªu cÇu c«ng viÖc kh,c nhau v.v...

* Tr^an mainboard chóng ta cã khe c¾m më réng sau:

a, Khe c¾m PCI (*Peripheral Component Interconnect*): PCI lµ mét chuÈn ®Ó truyÒn d÷ liÖu gi÷a c,c thiÕt bÞ ngo¹i vi ®Õn mét Mainboard (th«ng qua Chipset cÇu nam).

* LÞch sö ph,t triÓn:

PCI ®îc Intel ph,t triÓn ®Ó thay thÕ c,c bus cæ ®iÓn ISA vµ EISA vµo nh÷ng n¨m 1992. Sù ph,t triÓn cña bus PCI ®· thay ®æi qua nhiÒu phi^an b¶n, cã thÓ kÓ ®Õn nh sau:

PCI phi^an b¶n 1.0: ra ®êi vµo n¨m 1992 bao gåm hai lo¹i: lo¹i chuÈn (32 bit) vµ lo¹i ®Æc biÖt (64 bit)

PCI phi^an b¶n 2.0: ra ®êi n¨m 1993

PCI phi^an b¶n 2.1: ra ®êi n¨m 1995

PCI phi^an b¶n 2.2: ra ®êi th,ng 1 n°m 1999

PCI-X 1.0 ra ®êi th ng 9 n m 1999

mini-PCI ra ®êi th,ng 11 n°m 1999

PCI phi^an b¶n 2.3 ra ®êi th,ng 3 n°m 2002

PCI-X phi^an b¶n 2.0 ra ®êi th,ng 7 n⁻⁻m 2002

PCI Express phi^an b¶n 1.0 ra ®êi th,ng 7 n°m 2002 vµ Ýt l©u sau

lμ 1.1

PCI Express phi^an b¶n 2.0 ra ®êi 15 th,ng 1 n°m 2007

PCI Express phi^an b¶n 3.0 sÏ ra m¾t kho¶ng n¨m 2010^[1].

* C,c kiÓu bus PCI:

H×nh minh ho1 vÞ trÝ bus PCI trong Mainboard

PCI víi bus 33,33 Mhz, ®é réng 32 bit lµ bus PCI th«ng dông nhÊt cho ®Õn thêi ®iÓm n¨m 2007 dïng cho c,c thÎ m¹ch më réng (thÎ m¹ch ©m

thanh, thÎ m¹ch m¹ng, thÎ m¹ch modem g¾n trong...)Tuy nhi^an cã mét sè bus PCI kh,c nh sau:

PCI 66 Mhz: §é réng bus: 32 bit; Tèc ®é bus: 66 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 1; B°ng th«ng: 266 Mbps

PCI 64 bit: §é réng bus: 64 bit; Tèc ®é bus: 33 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 1; B°ng th«ng: 266 Mbps

PCI 64 Mhz/66 bit: §é réng bus: 64 bit; Tèc ®é bus: 66 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 1; B°ng th«ng: 533 Mbps

PCI-X 64: §é réng bus: 64 bit; Tèc ®é bus: 66 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 1; B⁻⁻ng th«ng: 533 Mbps

PCI-X 133: §é réng bus: 64 bit; Tèc ®é bus: 133 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 1; B¨ng th«ng: 1066 Mbps

PCI-X 266: §é réng bus: 64 bit; Tèc ®é bus: 133 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 2; B°ng th«ng: 2132 Mbps

PCI-X 533: §é réng bus: 64 bit; Tèc ®é bus: 133 Mhz; D÷ liÖu chuyÓn trong mét xung nhÞp: 4; B°ng th«ng: 4266 Mbps

Nh÷ng bus PCI 66 Mhz hoÆc 64 bit theo liÖt k^a tr^an kh«ng th«ng dông trong c,c m,y tÝnh c, nh©n, chóng thêng chØ xuÊt hiÖn tr^an c,c m,y chñ hoÆc m,y tr¹m.

<u>b, Khe c¾m AGP:</u>

Khe c³/₄m card mµn h×nh AGP viÕt t³/₄t tõ Accelerated Graphics Port, nã lµ một bus truyền dữ liệu và $\mathbb{R}$ îc sö dông dµnh ri^ang cho card $\mathbb{R}$ å ho¹. * Tæng quan:

AGP ®îc ph,t triÓn tr^an nÒn bus PCI víi sù thay ®æi vÒ d¹ng thøc vËt lý, cÊu t¹o vµ tèi u h¬n ®Ó dµnh ri^ang cho c,c bo m¹ch ®å ho¹. Kh«ng gièng nh c,c khe c¾m PCI ®îc thiÕt kÕ víi sè lîng nhiÒu tr^an Mainboard, AGP chØ ®îc thiÕt kÕ mét khe duy nhÊt. Trong cÊu tróc m,y tÝnh, bus AGP ®îc kÕt nèi th¼ng víi Chipset cÇu b¾c (C¶i tiÕn so víi bus PCI kÕt nèi víi Chipset cÇu nam).

* LÞch sö:

Phi^an b¶n ®Çu ti^an cña AGP lµ AGP 1.0 xuÊt hiÖn vµo n¨m 1996.

 $N^{"}m$ 1998, phian b¶n AGP 2.0 ra ®êi víi ®iÖn ,p sö dông 1,5 V. Bao gåm c,c lo¹i AGP 4X.

Phi^an b¶n AGP 3.0 hç trî 8X t¨ng gÊp ®«i b¨ng th«ng so víi AGP 4X.

* C, c lo¹ i AGP theo b["]ng th«ng:

Ph©n lo¹i AGP theo b["]ng th«ng bao gåm:

➢ AGP 1X §é réng bus: 32 bit; TÇn sè lµm viÖc: 66 Mhz; Sè d÷ liÖu chuyÓn mét xung nhÞp: 1; B¨ng th≪ng: 266 MBps

➢ AGP 2X §é réng bus: 32 bit; TÇn sè lµm viÖc: 66 Mhz; Sè d÷ liÖu chuyÓn mét xung nhÞp: 2; B¨ng th≪ng: 533 MBps

➢ AGP 4X §é réng bus: 32 bit; TÇn sè lµm viÖc: 66 Mhz; Sè d÷ liÖu chuyÓn mét xung nhÞp: 4; B¨ng th≪ng: 1066 MBps

➢ AGP 8X §é réng bus: 32 bit; TÇn sè lµm viÖc: 66 Mhz; Sè d÷ liÖu chuyÓn mét xung nhÞp: 8; B¨ng th≪ng: 2133 MBps

§iÖn ,p cña c,c lo¹i giao tiÕp AGP ph©n biÖt tuú thuéc vµo tõng lo¹i. Víi AGP 1X, 2X, sö dông ®iÖn ,p 3,3 V. Víi AGP 4X, 8X sö dông ®iÖn ,p 1,5 V hoÆc thÊp h¬n (0,8 V).

<u>c, Khe c¾m PCI Express:</u>

PCI

Express, viÕt t¾t lµ **PCIe** (®«i khi dÔ nhÇm víi PCI Extended, viÕt t¾t lµ PCI-X), lµ mét d¹ng giao diÖn bus hÖ thèng/card më réng cña m,y tÝnh. Nã lµ mét giao diÖn nhanh h¬n nhiÒu vµ ®îc thiÕt kÕ ®Ó thay thÕ giao diÖn PCI, PCI-X, vµ AGP cho c,c thÎ m¹ch më réng vµ thÎ m¹ch ®å häa. Khe c¾m PCI Express (PCIe) hoµn toµn nh PCI hay PCI Extended (PCI-X).

1.3.2.8, Pin CMOS:

PIN CMOS cung cÊp nguản $\mathbb{R}$ iÖn cho BIOS, gióp BIOS nhí lu tr÷ $\mathbb{R}$ îc c,c th«ng tin vÒ hÖ thèng m,y tÝnh.

1.3.2.9, Jump Clear CMOS:

 $\$ S©y lµ vÞ trÝ gióp ngêi sö dông xo, c,c thiÕt lËp trong CMOS. Jump Clear CMOS thêng cã 3 ch©n ®îc ®,nh sè thø tù (1,2,3) vµ ®îc quy ®Þnh JUMP 2 ch©n víi chøc n¨ng Normal (1 vµ 2), Clear CMOS (2 vµ 3).

Jumper: Lµ mét miÕng Plastic nhá trong cã chÊt dÉn ®iÖn dïng ®Ó c¾m vµo nh÷ng m¹ch hë t¹o thµnh m¹ch kÝn trªn mainboard ®Ó thùc hiÖn mét nhiÖm vô nµo ®ã nh lu mËt khÈu CMOS.

1.3.2.10, §Õ cÊp nguản: C_c Mainboard giê ®©y ®Òu sö dông ®Õ cÊp nguản ATX 20 hoÆc 24 ch©n vµ 01 ®Õ cÊp nguản hç trî cho CPU 4 ch©n 12V

1.3.2.11, §Õ cÊp nguån qu¹t CPU:

Lµ ch©n c¾m 3 ®inh cã ký hiÖu CPU FAN n»m ë khu vùc gi÷a mainboard ®Ó cung cÊp nguån cho qu¹t gi¶i nhiÖt cña CPU. Trong trêng hîp Case cña chóng ta cã g¾n qu¹t gi¶i nhiÖt, nÕu kh«ng t×m thÊy mét ch©n c¾m qu¹t nµo d trªn mainboard th× lÊy nguån trùc tiÕp tõ c,c ®Çu

d©y cña bé nguån.

1.3.2.12, Ch©n c¾m tÝn hiÖu phÝa tríc Case:

§©y lµ nh÷ng ch©n tiÕp xóc ®Ó

g¾n d©y tin hiÖu phÝa tríc case víi Mainboard nh c,c ®Ìn tÝn hiÖu, nót c«ng t¾c hay nót reset. Tuú tõng h·ng, tõng lo¹i Mainboard, trªn ®ã cã c,c ký hiÖu kh,c nhau (h×nh 1.3.2.12) ®Ó chóng ta cã thÓ l¾p: chóng ta cã

H×nh 1.3.2.12

- ➢ IDE_LED: L¾p d©y tÝn hiÖu ®Ìn b,o ®äc ghi lªn æ cøng.
- > PLED: L¾p d©y tÝn hiÖu ®Ìn b,o nguån ®îc bËt.
- > PWS: D©y tin hiÖu nèi víi c«ng t¾c Power.

Reset: D©y tÝn hiÖu nèi víi nót Reset ®Ó gióp chóng ta khëi ®éng l¹i m,y.

Speaker: D©y tÝn hiÖu ra loa test.

1.3.3. B^an ngoµi Mainboard:

B^an ngoµi Mainboard lµ nh÷ng cæng giao tiÕp ®Ó kÕt nèi víi c,c thiÕt bÞ b^an ngoµi, c,c cæng nµy cã thÓ ë ®»ng sau vµ ®îc g¾n tr^an main còng cã thÓ ë phÝa tríc case vµ ®îc nèi víi main th«ng qua c,c d©y c,p:

<u>a, PS/2 Port</u>

C«ng dông: Cæng g¾n chuét vµ bµn phÝm.

NhËn d¹ng: 2 cæng trßn n»m s,t nhau. Mµu xanh ®Ëm ®Ó c¾m d©y bµn phÝm, mµu xanh l¹t ®Ó d©y chuét.

<u>b, USB Port</u>

Cæng v¹n n¨ng - USB viÕt t¾t tõ Universal Serial Bus

C«ng dông: Dïng $@O c^{3}m c_c thiOt bP ngo^i vi nh m, y in, m, y$

quĐt...; cæng USB Rang thay thÕ vai trß cña c,c cæng COM, LPT.

Nh
Ën d¹ng: cæng USB dÑp vµ thêng cã Ýt nh
Êt 2 cæng n»m gÇn nhau vµ cã ký hi
Öu má neo $\circledasti$ kÌm.

Lu ý!: §èi vãi mét sè thïng m,y (case) cã cæng USB phÝa tríc, muèn dïng ®îc cæng USB nµy chóng ta ph¶i nèi d©y nèi tõ Case vµo ch©n c¾m dµnh cho nã cã ký hiÖu USB trªn mainboard.

<u>c, COM Port</u>

Cæng tuÇn tù - COM viÕt t¾t tõ Communications.

C«ng dông: C¾m c,c lo¹i thiÕt bÞ ngo¹i vi nh m,y in, m,y quyĐt,... Nhng hiÖn nay rÊt Ýt thiÕt bÞ dïng cæng COM.

Nh
Ën d¹ng: lµ cæng cã ch©n c¾m nh« ra, thêng cã 2 cæng COM trªn m
çi mainboard vµ cã ký hi Öu COM1, COM2

<u>d, LPT Port</u>

Cæng song song, cæng c,i, cæng m,y in - LPT viÕt t¾t tõ Line Printer Terminal

C«ng dông: thêng dµnh ri^ang cho c¾m m,y in. Tuy nhi^an ®èi víi nh÷ng m,y in thÕ hÖ míi hÇu hÕt c¾m vµo cæng USB thay v× cæng COM hay LPT.

NhËn d¹ng: Lµ cæng dµi nhÊt trªn mainboard.

Tr^an ®©y lµ 4 lo¹i cæng mÆc ®Þnh ph¶i cã tr^an mäi mainboard. Cßn c,c lo¹i cæng kh,c lµ nh÷ng lo¹i card ®îc tÝch hîp tr^an main, sè lîng lµ tïy vµo lo¹i main, tïy nhµ s¶n xuÊt.

1.4. ThÎ m¹ch ®å ho¹ (card vga)

* C«ng dông: ThÎ m¹ch ®å ho¹ VGA (Video Graphic Adapter) lµ thiÕt bÞ chÞu tr,ch nhiÖm xö lý c,c t,c vô vµ th«ng tin vÒ h×nh ¶nh trong mét chiÕc m,y vi tÝnh. Thµnh phÇn quan träng nhÊt, quyÕt ®Þnh søc m¹nh cña mét thÎ m¹ch ®å ho¹ chÝnh lµ bé xö lý ®å ho¹ (Graphic Processing Unit – GPU). HiÖn nay tån t¹i hai lo¹i thÎ m¹ch ®å ho¹ ®ã lµ lo¹i c¾m tr^an c,c khe c¾m (PCI, PCI Express hay AGP) vµ lo¹i tÝch hîp tr^an Mainboard.

* §Æc trng: §Æc trng cña thÎ m¹ch VGA lµ Chip ®iÒu khiÓn, dung lîng nhí. Dung lîng nhí biÓu thÞ kh¶ n¨ng xö lý h×nh ¶nh vµ ®îc x,c ®Þnh b»ng MB (4MB, 8MB, 16MB, 32MB, 64MB, 128MB, 256MB, 512MB, 1.2 GB...).

* Nh©n d¹ng: ThÎ m¹ch ®å ho¹ tïy lo¹i cã thÓ cã nhiÒu cæng víi nhiÒu chøc n¨ng, nhng bÊt kú thÎ m¹ch ®å ho¹ nμo còng cã mét cæng mμu xanh ®Æc trng nh h×nh 1.4 ®Ó c¾m d©y d÷ liÖu cña mμn h×nh.

> D¹ng card rêi: c³/₄m khe <u>AGP</u>, hoÆc <u>PCI</u> Express

ThÎ m¹ch AGP

ThÎ m¹ch PCI Express

D¹ng tÝch hîp tr^an m¹ch (onboard)

1.5. ThiÕt bÞ lu tr÷.

ThiÕt bÞ lu tr÷ lµ nh÷ng thiÕt bÞ ®îc sö dông ®Ó lu tr÷ d÷ liÖu nh æ ®Üa cøng hay cßn gäi lµ æ cøng (Hard Disk Driver), USB hay c,c ®Üa quang, v.v...C,c thiÕt bÞ nµy ®îc liªn kÕt tíi Mainboard th«ng qua c,p tÝn hiÖu hoÆc cæng giao tiÕp.

1.5.1, æ ®Üa cøng:

Trong phÇn nµy chóng ta chØ ®Ò c
 cEp tíi æ ®Üa cøng, chøc n¨ng, c
 c

 c
 t¹o

æ cøng lµ thiÕt bÞ dïng ®Ó lu d÷ liÖu trªn bÒ mÆt ®Üa ®îc phñ bëi líp tõ tÝnh, ®©y lµ lo¹i bé nhí kh«ng thay ®æi "non – volatile", cã nghÜa lµ chóng kh«ng bÞ mÊt d÷ liÖu khi ngõng cung cÊp nguån ®iÖn cho chóng. æ cøng lµ thiÕt bÞ rÊt quan träng trong hÖ thèng m,y tÝnh bëi chóng lµ n¬i ®Æt hÖ ®iÒu hµnh, quan träng h¬n, chóng lµ n¬i lu tr÷ thµnh qu¶ cña mét qu, tr×nh lµm viÖc cña nh÷ng ngêi sö dông m,y tÝnh.

a, CÊu t¹0: (H×nh 1.5.1a) Spind

Hình 1.5.1a

Qua h×nh 1.5.1a chóng ta thÊy æ cøng ®îc cÊu t¹o bëi c,c thµnh phÇn c¬ b¶n sau:

* **§Üa tõ** (*platter*): §Üa thêng cÊu t¹o b»ng nh«m hoÆc thuû tinh, tr^an bÒ mÆt ®îc phñ mét líp vËt liÖu tõ tÝnh lµ n¬i chøa d÷ liÖu. Tuú theo h·ng s¶n xuÊt mµ c,c ®Üa nµy ®îc sö dông mét hoÆc c¶ hai mÆt tr^an vµ díi. Sè lîng ®Üa cã thÓ nhiÒu h¬n mét, phô thuéc vµo dung lîng vµ c«ng nghÖ cña mçi h·ng s¶n xuÊt kh,c nhau.

* Trôc quay: Lµ trôc ®Ó g¾n c,c ®Üa tõ lªn nã, chóng ®îc nèi trùc tiÕp víi ®éng c¬ quay ®Üa cøng. Trôc quay cã nhiÖm vô truyÒn chuyÓn ®éng quay tõ ®éng c¬ ®Õn c,c ®Üa tõ. Trôc quay thêng chÕ t¹o b»ng c,c vËt liÖu nhÑ (nh hîp kim nh«m) vµ ®îc chÕ t¹o tuyÖt ®èi chÝnh x,c ®Ó
®¶m b¶o träng t©m cña chóng kh«ng ®îc sai lÖch - bëi chØ mét sù sai lÖch nhá cã thÓ g©y lªn sù rung l¾c cña toµn bé ®Üa cøng khi lµm viÖc ë tèc ®é cao, dÉn ®Õn qu, tr×nh ®äc/ghi kh«ng chÝnh x,c.

* §Çu ®äc/ghi: §Çu ®Çu ®äc trong ®Üa cøng cã c«ng dông ®äc d÷ liÖu díi d¹ng tõ ho, trªn bÒ mÆt ®Üa tõ hoÆc tõ ho, lªn c,c mÆt ®Üa khi ghi d÷ liÖu. Sè ®Çu ®äc ghi lu«n b»ng sè mÆt ho¹t ®éng ®îc cña c,c ®Üa cøng, cã nghÜa chóng nhá h¬n hoÆc b»ng hai lÇn sè ®Üa (nhá h¬n trong trêng hîp vÝ dô hai ®Üa nhng chØ sö dông 3 mÆt).

* **CÇn di chuyÓn ®Çu ®äc/ghi:** CÇn di chuyÓn ®Çu ®äc/ghi lµ c,c thiÕt bÞ mµ ®Çu ®äc/ghi g¾n vµo nã. cÇn cã nhiÖm vô di chuyÓn theo ph¬ng song song víi c,c ®Üa tõ ë mét kho¶ng c,ch nhÊt ®Þnh, dÞch chuyÓn vµ ®Þnh vÞ chÝnh x,c ®Çu ®äc t¹i c,c vÞ trÝ tõ mĐp ®Üa ®Õn vïng phÝa trong cña ®Üa (phÝa trôc quay). C,c cÇn di chuyÓn ®Çu ®äc ®îc di chuyÓn ®ång thêi víi nhau do chóng ®îc g¾n chung trªn mét trôc quay (®ång trôc), cã nghÜa r»ng khi viÖc ®äc/ghi d÷ liÖu trªn bÒ mÆt (trªn vµ díi nÕu lµ lo¹i hai mÆt) ë mét vÞ trÝ nµo th× chóng còng ho¹t ®éng cïng vÞ trÝ t¬ng øng ë c,c bÒ mÆt ®Üa cßn l¹i.

* VÞ trÝ kÕt nèi:

IDE Connector: §©y lµ vÞ trÝ kÕt nèi víi Mainboard, vÞ trÝ kÕt nèi phô thuéc vµo chuÈn giao tiÕp æ cøng cña h·ng. Th«ng thêng chóng ta sï thÊt cã hai chuÈn giao tiÕp æ cøng thêng dïng tr^an c,c PC ®ã lµ ATA vµ SATA :

IDE Connector

Power Connector: VÞ trÝ cÊp nguån cho æ cøng, tuú vµo chuÈn giao tiÕp æ cøng chóng ta cã kiÓu ch©n n«i nguån kh,c nhau.

b, Giao tiÕp víi m¸y tÝnh:

* Toµn bé c¬ chÕ ®äc/ghi d÷ liÖu chØ ®îc thùc hiÖn khi m,y tÝnh (hoÆc c,c thiÕt bÞ sö dông æ ®Üa cøng) cã y^au cÇu truy xuÊt d÷ liÖu hoÆc cÇn ghi d÷ liÖu vµo æ ®Üa cøng. ViÖc thùc hiÖn giao tiÕp víi m,y tÝnh do bo m¹ch cña æ ®Üa cøng ®¶m nhiÖm víi c,c chuÈn giao tiÕp kh,c nhau.

* C,c chuÈn giao tiÕp æ cøng:

c,c chuÈn giao tiÕp cña æ ®Üa cøng		
giao tiÕp (viÕt t¾t)	tªn tiÕng anh ®Çy ®ñ	tèc ®é truyÒn d÷ liÖu

<u>scsi</u>	small computer system interface	nhiÒu lo¹i, <u>xem</u> <u>thªm</u>
<u>ultra160</u> <u>scsi</u>		160 mbps
<u>ultra320</u> <u>scsi</u>		320 mbps
<u>ata</u>	advanced technology attachment	max = 133 mbps
<u>sata 150</u>	serial ata 150	150 mbps
<u>sata 300</u>	serial ata 300	300 mbps
<u>sata 600</u>	serial ata 600	600 mbps

Qua b¶ng tr^an, chóng ta thÊy cã nhiÒu chuÈn giao tiÕp kh,c nhau gi÷a æ ®Üa cøng víi hÖ thèng phÇn cøng, sù ®a d¹ng nµy mét phÇn xuÊt ph,t tõ y^au cÇu tèc ®é ®äc/ghi d÷ liÖu kh,c nhau gi÷a c,c hÖ thèng m,y tÝnh, phÇn cßn l¹i c,c æ giao tiÕp nhanh cã gi, thµnh cao h¬n nhiÒu so víi c,c chuÈn th«ng dông.

1.5.2. ThiÕt bÞ lu tr÷ di ®éng.

æ USB flash, æ cøng di ®éng USB, æ cøng flash USB (gäi t¾t lμ USB) lµ thiÕt bÞ lu tr÷ d÷ liÖu sö dông bé nhí flash tÝch hîp víi giao tiÕp USB (Universal Serial Bus). Chóng cã kÝch thíc nhá, nhÑ, cã thÓ th,o l¾p vµ ghi l¹i ®îc. Dung lîng cña c,c æ USB flash trªn thÞ trêng hiÖn nay cã thÓ lªn ®Õn 2Tb vµ cßn cã thÓ lªn n÷a trong t¬ng lai.

1.5.3. §Üa quang.

SÜa quang (*Optical disc*) lµ thuËt ng÷ dïng ®Ó chØ chung c,c lo¹i ®Üa mµ d÷ liÖu ®îc ghi/®äc b»ng tia ,nh s,ng héi tô. Tuú thuéc vµo tõng lo¹i ®Üa quang (CD, DVD...) mµ chóng cã c,c kh¶ n¨ng chøa d÷ liÖu víi dung lîng kh,c nhau.

§Üa quang lμ d¹ng lu tr÷ d÷ liÖu kh«ng mÊt d÷ liÖu khi ngõng cung cÊp ®iÖn (*non-volatile*).

1.6. Bé nhí trong:

RAM (viÕt t¾t tõ Random Access Memory) lµ mét lo¹i bé nhí chÝnh cña m,y tÝnh. RAM ®îc gäi lµ bé nhí truy cËp ngÉu nhiªn v× nã cã ®Æc tÝnh: thêi gian thùc hiÔn thao t,c ®äc hoÆc ghi ®èi víi mçi « nhí lµ nh nhau, cho dï ®ang ë bÊt kú vÞ trÝ nµo trong bé nhí. Mçi « nhí cña RAM ®Òu cã mét ®Þa chØ. Th«ng thêng, mçi « nhí lµ mét byte (8 bit); tuy nhiªn hÖ thèng l¹i cã thÓ ®äc ra hay ghi vµo nhiÒu byte (2, 4, 8 byte). RAM kh,c biÖt víi c,c thiÕt bÞ bé nhí tuÇn tù (*sequential memory device*) ch¼ng h¹n nh c,c b¨ng tõ, ®Üa; mµ c,c lo¹i thiÕt bÞ nµy b¾t buéc m,y tÝnh ph¶i di chuyÓn c¬ häc mét c,ch tuÇn tù ®Ó truy cËp d÷ liÕu.

1.6.1. §Æc trng

Bé nhí ram cã mét sè ®Æc trng sau:

> Dung lîng bé nhí: L μ tæng sè byte cña bé nhí (nÕu tÝnh theo byte) hoÆc l μ tæng sè bit trong bé nhí nÕu tÝnh theo bit.

> Tæ chøc bé nhí: Lµ sè « nhí vµ sè bit cho mçi « nhí

> Thêi gian th©m nhËp: Lµ thêi gian tõ lóc $\mathbb{R}$ a ra $\mathbb{R}$ Þa chØ cña « nhí $\mathbb{R}$ Õn lóc $\mathbb{R}$ äc $\mathbb{R}$ îc néi dung cña « nhí $\mathbb{R}$ ã.

> Chu kú bé nhí: Lµ thêi gian gi÷a hai lÇn li^an tiÕp truy cËp d÷ liÖu bé nhí.

1.6.2. Ph©n lo¹i ram:

Tiy theo c«ng nghÖ chÕ t¹o, ngêi ta ph©n biÖt RAM thµnh 2 lo¹i:

- > Sram (static ram): ram tÜnh
- > Dram (dynamic ram): ram ®éng
Trong ch¬ng tr×nh cña chóng ta chØ ®Ò cËp ®Õn Ram ®éng DRAM, ®©y lµ bé nhí ®îc sö dông trong c,c m,y tÝnh vµ thêng cã sù thay ®æi nh n©ng cÊp, thay thÕ bé nhí. Chóng ta cã thÓ c,c lo¹i DRAM sau:

Sdram (viÕt t¾t tõ **S**ynchronous **D**ynamic **Ram**) @îc gäi lµ Dram @ång bé. Sdram gåm 3 ph©n lo¹i: sdr, ddr1, ddr2 vµ ddr3.

SDR SDRAM (Single Data Rate Sdram): Thêng ®îc giíi chuyªn m≪n gäi t¾t lµ "sdr" víi 168 ch©n. §îc dïng trong c,c m,y vi tÝnh cò, BUS speed ch¹y cïng vËn tèc víi Clock Speed cña Memory Chip, nay ®. lçi thêi.

DDR SDRAM(Double Data Rate Sdram): Thêng ®îc giíi chuyªn m«n gäi t¾t lµ "ddr" víi 184 ch©n. DDR Sdram lµ c¶i tiÕn cña bé nhí SDR víi tèc ®é truyÒn t¶i gÊp ®«i SDR nhê vµo viÖc truyÒn t¶i hai lÇn trong mét chu kú bé nhí, nay còng ®· ®îc thay thÕ bëi DDR2.

DDR2 SDRAM(Double Data Rate 2 Sdram): Thêng ®îc giíi chuy^an m«n gäi t¾t lµ "ddr2". §©y lµ thÕ hÖ thø hai cña DDR víi 240 ch©n, lîi thÕ lín nhÊt cña nã so víi ddr lµ cã BUS speed cao gÊp ®«i Clock Speed.

> DDR3 SDRAM(Double Data Rate 3 Sdram): Thêng ®îc giíi chuy^an m«n gäi t¾t lµ "ddr3". §©y lµ thÕ hÖ thø ba cña DDR còng víi 240 ch©n nh DDR2 nhng chóng ta còng kh«ng thÓ c¾m chung v× r·nh chia tr^an khe c¾m kh,c nhau, lìi thÕ lín nhÊt cña nã so víi c,c thÕ hÖ ddr tríc lµ cã BUS speed cao l^an tíi 1600MHz vµ dung lîng bé nhí lín.

RDRAM (viÕt t¾t tõ RamBUS dynamic **ram**): Thêng ®îc giíi chuyªn m«n gäi t¾t lµ "**ramBUS**". §©y lµ mét lo¹i Dram ®îc thiÕt kÕ kü thuËt hoµn toµn míi so víi kü thuËt Sdram. Rdram ho¹t ®éng ®ång bé theo mét hÖ thèng lÆp vµ truyÒn d÷ liÖu theo mét híng. Mét kªnh bé nhí Rdram cã thÓ hç trî ®Õn 32 chip Dram. Mçi chip ®îc ghĐp nèi tuÇn tù trªn mét module gäi lµ Rimm (ramBUS inline memory module), nhng viÖc truyÒn d÷ liÖu ®îc thùc hiÖn gi÷a c,c m¹ch ®iÒu khiÓn vµ tõng chip riªng biÖt chø kh«ng truyÒn gi÷a c,c chip víi nhau. BUS bé nhí Rdram lµ ®êng dÉn liªn tôc ®i qua c,c chip vµ module trªn BUS, mçi module cã c,c ch©n vµo vµ ra trªn c,c ®Çu ®èi diÖn. do ®ã, nÕu c,c khe c¾m kh«ng chøa Rimm sÏ ph¶i g¾n mét module liªn tôc ®Ó ®¶m b¶o ®êng truyÒn ®îc nèi liÒn. Tèc ®é ramBUS ®¹t tõ 400-800mhz. ramBUS tuy kh«ng nhanh h¬n Sdram lµ bao nhng l¹i ®¾t h¬n rÊt nhiÒu nªn cã rÊt Ýt ngêi dïng. Rdram ph¶i c¾m thµnh cÆp vµ ë nh÷ng khe trèng ph¶i c¾m nh÷ng thanh ram gi¶ (cßn gäi lµ C-Rimm) cho $\mbox{$\mathbb{R}$}$ ñ.

1.7. Bé xö lý trung t©m: (CPU - Central Processing Unit)

1.7.1. Chøc n¨ng CPU:

Chọc n¨ng c¬ b¶n cña m,y tÝnh lµ thùc thi ch¬ng tr×nh. Ch¬ng tr×nh ®îc thùc thi gåm mét d·y c,c chơ thÞ ®îc lu tr÷ trong bé nhí. §¬n vÞ xö lý trung t©m (CPU) ®¶m nhËn viÖc thùc thi nµy. Qu, tr×nh thùc thi ch¬ng tr×nh gåm hai bíc: CPU ®äc chơ thÞ tõ bé nhí vµ thùc thi chơ thÞ ®ã. ViÖc thùc thi ch¬ng tr×nh lµ sù lÆp ®i lÆp l¹i qu, tr×nh lÊy chơ thÞ vµ thùc thi chơ thÞ.

1.7.2. Tèc ®é

Tèc @é xö lý cña m,y tÝnh phô thuéc vµo tèc @é cña CPU, nhng nã còng phô thuéc vµo c,c phÇn kh,c (nh bé nhí trong, ram, hay bo m¹ch @å häa).

Ngµy nay cã nhiÒu c«ng nghÖ lµm t`ng tèc ®é xö lý cña CPU. vÝ dô c«ng nghÖ core v.v. Tèc ®é CPU cã liªn hÖ víi tÇn sè ®ång hå lµm viÖc cña nã (tÝnh b»ng c,c ®¬n vÞ nh Mhz, Ghz, ...). §èi víi c,c CPU cïng lo¹i, tÇn sè nµy cµng cao th× tèc ®é xö lý cµng t`ng. §èi víi CPU kh,c lo¹i, th× ®iÒu nµy cha ch¾c ®· ®óng; vÝ dô CPU core 2 duo cã tÇn sè 2,6ghz cã thÓ xö lý d÷ liÖu nhanh h¬n CPU 3,4ghz mét nh©n. Tèc ®é CPU cßn phô thuéc vµo bé nhí ®Öm cña nã, vÝ nh Intel Core 2 duo sö dông chung cache L2 (shared cache) gióp cho tèc ®é xö lý cña hÖ thèng 2 nh©n míi nµy nhanh h¬n so víi hÖ thèng 2 nh©n thÕ hÖ 1 (Intel Pentium D) víi mçi core tõng Cache L2 riªng biÖt. (bé nhí ®Öm dïng ®Ó lu c,c lÖnh hay dïng, gióp cho viÖc nhËp d÷ liÖu xö lý nhanh h¬n). HiÖn nay CPU phæ biÕn lµ Duo-Core (2 nh©n), Quad-Core (4 nh©n).

1.7.3. Ph©n lo¹i CPU:

☆ D¹ng khe c¾m (Slot)

- Slot1: dïng cho nh÷ng CPU PII, PIII cã 242 ch©n d¹ng khe c¾m cña h·ng Intel.
- Slot A Athlon: dïng cho nh÷ng CPU 242 ch©n d¹ng khe c¾m cña h·ng AMD.

☆ D¹ng ®Õ c¾m(Socket)

- > Socket 370: Pentium II, Celeron, Pentitum III
- > Socket 478: Celeron, Pentium IV
- **Socket 775:** Pentium D.

Lu ý!: Socket ®i kÌm víi 1 sè lμ sè ch©n cña CPU, vμ ph¶i x,c ®Þnh mainboard cã <u>socket</u> bao nhi^au ®Ó dïng ®óng lo¹i CPU t¬ng øng.

Socket 370

Socket 478

Socket 775

2. ThiÕt bÞ ngo¹i vi:

2.1. Monitor - mµn h×nh

C«ng dông: Lµ thiÕt bÞ hiÓn thÞ th«ng tin cña m,y tÝnh gióp ngêi sö dông giao tiÕp víi m,y tÝnh.

§Æc trng: §é réng tÝnh b»ng Inch.

Ph©n lo¹i: Mµn h×nh èng phãng ®iÖn tö CRT (låi, ph¼ng), mµn h×nh tinh thÓ láng LCD.

2.2. Keyboard - Bµn phÝm

C«ng dông: Bµn phÝm lµ thiÕt bÞ nhËp. Ngoµi nh÷ng chøc n¨ng c¬ b¶n, chóng ta cã thÓ t×m thÊy nh÷ng lo¹i bµn phÝm cã nhiÒu chøc n¨ng më réng ®Ó nghe nh¹c, truy cËp internet, hoÆc ch¬i game.

Ph©n lo¹i:

Bµn phÝm c¾m cæng PS/2.

Bµn phÝm c¾m cæng USB

Bµn phÝm kh«ng d©y.

2.3. Mouse - chuét

C«ng dông: Chuét còng lµ mét thiÕt bÞ nhËp, ®Æc biÖt h÷u Ých ®èi víi c,c øng dông ®å häa.

Ph©n lo¹i:

- Chuét c¬: dïng bi l¨n @O x,c @Pnh vP trÝ.

- Chuét quang: dïng ph¶n øng <code>,nh s,ng (kh«ng cã bi l"n)</code>

Sö dông: Tïy lo¹i chuét cã thÓ c¾m cæng PS/2, cæng USB, hoÆc kh«ng d©y.

2.4. æ ®Üa mÒm FDD

æ @Üa mÒm - FDD viÕt t¾t tõ Floopy Disk Drive

Sö dông: æ mÒm l¾p tõ bªn trong thïng m,y. §Çu c,p bÞ ®,nh trĐo g¾n vµo æ, ®Çu th¾ng g¾n vµo ®Çu c¾m FDD trªn main.

Lu ý!: C p æ mÒm nhá h $\neg$ n c p æ cøng, c p æ mÒm bÞ ® nh trĐo mét ®Çu, ®Çu nµy ®Ó g¾n vµo æ mÒm.

2.5. CD, CD-RW, DVD, Combo-DVD

C«ng dông: Lµ nh÷ng lo1i æ ®äc ghi d÷ liÖu tõ æ CD, VCD, DVD. V× dïng tia lazer ®Ó Räc vμ ghi d÷ liÖu n^an c c lo¹i æ nμy cßn gäi lμ æ quang häc.

§Æc trng: Tèc ®é ®äc ghi d÷ liÖu (24X, 32X, 48X, 52X)

Ph©n lo¹i:

CD-ROM: chØ ®äc ®Üa CD, VCD.

CD-RW: ®äc vµ ghi ®Üa CD, VCD.

DVD-ROM: chØ ®äc tÊt c¶ c,c lo¹i ®Üa CD, VCD, DVD.

Combo-DVD: ®äc ®îc tÊt c¶ c,c lo¹i ®Üa, ghi ®Üa CD, VCD.

2.6. Card m¹ng NIC

Card m¹ng - NIC viÕt t¾t tõ Network Interface Card

C«ng dông: Dïng ®Ó nèi m¹ng néi bé.

NhËn d¹ng: Cã 1 ®Çu c¾m lín h¬n ®Çu c¾m d©y ®iÖn tho¹i, thêng cã 2 ®Ìn tÝn hiÖu ®i kÌm.

Ph©n lo¹i:

NIC tÝch hîp tr^an m¹ch - onboard

NIC d¹ng card rêi c¾m khe PCI.

NIC onboard

2.7. Modem

C«ng dông: ChuyÓn ®æi qua l¹i gi÷a tÝn hiÖu ®iÖn tho¹i vµ tÝn hiÖu m,y tÝnh gióp m,y tÝnh nèi víi m¹ng Internet th«ng qua d©y ®iÖn tho¹i.

§Æc trng: Tèc ®é truyÒn d÷ liÖu Kbps, Mbps...

NIC g¾n khe PCI

NhËn d¹ng: Cã ®Çu c¾m d©y ®iÖn tho¹i.

Ph©n lo¹i:

Onboard: thêng cã tr^an m,y x,ch tay.

External: g¾n ngoµi nh h×nh 1.

Internet: g¾n trong, c¾m vµo khe PCI tr^an main nh h×nh 2.

Lu ý: §èi víi modem g¾n trong chóng ta dÔ nhÇm víi card m¹ng, card m¹ng cã ®Çu c¾m to h¬n ®Ó c¾m d©y c,p m¹ng vµ cã ®Ìn tÝn hiÖu ®i kÌm.

2.8. Printer

C«ng dông: Dïng ®Ó in Ên tµi liÖu tõ m,y tÝnh.

§Æc trng: §é ph©n gi¶i dpi, tèc ®é in (sè trang tr^an 1 phót), bé nhí (MB)

Ph©n lo1i: In kim, In phun, Lazer

2.9. Scanner

C«ng dông: M_,y quĐt @O nhËp d÷ liÖu h×nh ¶nh, ch÷ viÕt, m· v¹ch, m· tõ vµo m_,y tÝnh.

§Æc trng: ®é ph©n gi¶i - dpi (*)

Ph©n lo¹i:

 $M_y quy Dt$ ¶*nh:* dïng ®Ó quy Dt h×nh ¶nh, film cña ¶nh chôp, ch÷ viÕt... (h1)

 $M_y quy Dt m v^1 ch$: dïng quy $Dt m v^1 ch$

dïng trong si^au thÞ @O @ac gi, tiÒn cña hµng hãa, trong th vi^an <math>@O @ac m· sè SV tõ thÎ SV... (h2)

M,*y* quyĐt tõ: ®äc thÎ tõ, øng dông trong hÖ thèng cöa th«ng minh, hÖ thèng chÊm c«ng nh©n viªn...(h3)

2.10. (*) dpi viÕt t³/₄t tõ dots per inch - sè $\mathbb{R}i$ Óm ¶nh

C«ng dông: ®Ìn chiÕu thiÕt bÞ hiÓn thÞ h×nh ¶nh víi mµn h×nh réng thay thÕ mµn h×nh ®Ó phôc vô héi th¶o, häc tËp...

§Æc trng: ®é ph©n gi¶i.

Sö dông: c¾m d©y d÷ liÖu vµo cæng VGA thay thÕ d©y d÷ liÖu cña mµn h×nh.

2.11. Memory card

C«ng dông: thÎ nhí lµ thiÕt bÞ lu tr÷ di ®éng, lµ bé nhí cã kh¶ n¨ng t¬ng thÝch víi nhiÒu thiÕt bÞ kh,c nhau nh m,y ¶nh kü thuËt sè, m,y ®iÖn tho¹i di ®éng...

§Æc trng: Dung lîng MB, GB.

Sö dông: ®èi víi m,y tÝnh kh«ng cã khe c¾m thÎ nhí nªn chóng ta ph¶i sö dông mét ®Çu ®äc thĨ nhí g¾n vµo cæng USB nh h×nh bªn.

2.12. Joystick

C«ng dông: Dïng ®Ó ch¬i game trªn m,y tÝnh víi nhiÒu chøc n¨ng ®Æc biÖt thay thÕ chuét, bµn phÝm.

Sö dông: C $\frac{3}{4}$ m d©y c,p cña Joystick

Ch¬ng 3 L¾p r,p vµ b¶o tr× m,y tÝnh

1. ChuÈn bÞ:

ChuÈn bÞ ®Çy ®ñ c,c linh kiÖn ®Çy
®ñ.
ChuÈn bÞ c,c dông cô nh vßng tay tÜnh
®iÖn, trôc vÝt, kiÒm.

2. C_sc bíc l¾p r_sp:

Nguy^a**n lý:** L³/₄p nh÷ng thiÕt bÞ $\mathbb{R}$ ¬n gi¶n tríc, l³/₄p tõ trong ra ngoµi.

2.1. G¾n CPU vµo mainboard:

a, ChuÈn bÞ:

- §a Mainboard ra khái hép @Ó tran bÒ mÆt ph¼ng lãt phÝa díi v¶i mÒm b×a hoÆc miÕng xèp.

- Víi Mainboard sö dông ®Õ c¾m LGA, cÇn th o l¾p ®Ëy ®Õ c¾m.

- §a CPU vµ qu¹t ra khái hép, chó ý c,c ch©n CPU.

b, CPU Socket ©m:

 Më cÇn g¹t gi÷ CPU: Ên cÇn g¹t b»ng nhùa hoÆc kim lo¹i híng ra ngoµi khái khíp gi÷ vµ nhÊc lªn gãc 90 ®é.

- L¾p CPU νμο ®Õ c¾m: §Æt CPU theo ph¬ng th¼ng ®øng xuèng ®Õ c¾m, chó ý: vÞ trÝ ®,nh dÊu trªn CPU νμ ®Õ c¾m (gãc v,t νμ khuyÕt ch©n). Chóng ta nhÑ nhµng th¶ CPU vµo $@O c_{4}m @O c_{c}c ch©n CPU tôt vµo <math>@O c_{4}m$, nhí kh«ng $@ic Ên CPU vµo @O c_{4}m$ khi CPU bÞ kanh v× viÖc lµm @a ca thO lµm cong hoÆc gy ch©n CPU.

- §ãng cÇn g¹t gi÷ CPU: Sau khi ®· ®Æt CPU vµo ®Õ c¾m, chóng ta tiÕn hµnh ®ãng cÇn g¹t vµo khíp gi÷ ®Ó gi÷ CPU cè ®Þnh trªn ®Õ c¾m.

c, CPU Socket d n:

- Më kho, n¾p CPU: Quan s,t bªn sên ®Õ l¾p CPU, chóng ta sĩ thÊy cã cÇn kho, n¾p ®Ëy. Mét tay gi÷ Mainboard, tay kia dïng ngãn c,i Ên vµo cÇn kho, híng ra ngoµi ®Ó ®a nã ra khái khíp gi÷ vµ nhÊc lªn. CÇn kho, nµy kh, cøng vµ cã ®é ®µn håi cao, do ®ã khi thùc hiÖn cÇn kÕt hîp lùc vµ sù khĐo lĐo ®Ó ®¹t ®îc hiÖu qu¶.

- Më n¾p ®Ëy CPU: dïng hai ngãn tay më n¾p ®Ëy CPU lªn trªn.

- G¾n CPU vµo ®Õ: Nh chóng ta ®· biÕt, trªn CPU cã hai khuyÕt ®îc khoĐt vµo bªn trong t¬ng øng víi phÇn nh« ra cña ®Õ c¾m nh»m h¹n chÕ tíi møc tèi ®a viÖc l¾p ngîc CPU. §Ó g¾n CPU vµo ®Õ c¾m, chóng ta ®Æt CPU theo ph¬ng th¼ng ®øng víi ®Õ c¨m, gãc cã ®,nh dÊu tam gi,c trªn CPU chïng víi gãc ®,nh dÊu trªn ®Õ c¾m, hai khuyÕt CPU chïng víi hai khÊc trªn ®Õ c¾m. NÕu l¾p ®óng, CPU vµ ®Õ c¾m sï khíp nhau, ngîc l¹i CPU bÞ ch«ng chªnh khi ®ã chóng ta cÇn thao ra l¾p l¹i.

- §ãng n¾p vµ kho, n¾p: Sau khi $\mathbb{B}$ · l¾p CPU vµo $\mathbb{B}$ Õ c¾m, chóng ta nhÑ tay $\mathbb{B}$ Ëy n¾p b¶o vÖ, $\mathbb{B}$ ãng cÇn kho, n¾p vµo khíp gi÷ $\mathbb{B}$ Ó kho, n¾p vµ CPU cè $\mathbb{B}$ Þnh tr^an $\mathbb{B}$ Õ c¾m.

Chó ý: Trong qu, tr×nh l¾p CPU, tay cÇn kh« r,o. ViÖc @Ó må h«i vµ dÊu v©n tay vµo c,c ch©n @Æc biÖt lµ bÒ mÆt vµ c,c @iÓm tiÕp xóc sÏ g©y oxy ho, vµ hËu qu¶ kh«ng tèt cho CPU sau thêi gian sö dông.

2.2. G¾n qu¹t gi¶i nhiÖt cho CPU:

a, G¾n qu¹t gi¶i nhiÖt cho CPU PGA.

 - Sa qu¹t vµo vÞ trÝ gi, ®ì qu¹t bao quanh socket tran main. NhÊn ®Òu tay ®Ó qu¹t lät xuèng gi, ®ì

- G¹t 2 cÇn g¹t phÝa trªn qu¹t ®Ó cè ®Þnh qu¹t víi gi, ®ì.

- C¾m d©y ngu
ån cho qu¹t vµo ch©n c¾m 3 cã ký hi Öu FAN trªn main.

b, G¾n qu¹t gi¶i nhiÖt cho CPU LGA.

Bíc 1:

Tra mét líp mì chÞu nhiÖt máng vµ tr¬n lan bÒ mÆt CPU võa l¾p ®Æt.

Bíc 2:

Tríc khi l¾p ®Æt qu¹t lµm m t, h·y lu ý híng cña dÊu mòi t^an tr^an ®inh bÊm d¬ng. (Xoay ®inh bÊm cïng híng mòi t^an sl th o gu¹t lµm m t ra, xoay ngîc l¹i sl l¾p nã vµo.)

Bíc 3:

L¾p qu¹t lµm m t tr^an ®Ønh CPU, canh chØnh bèn ®inh bÊm qua c c lç ch©n c¾m trªn bo m¹ch chñ. Ên c.c ®inh bÊm xuèng theo ph¬ng th¼ng ®øng víi Mainboard.

Bíc 4:

Chóng ta si nghe mét tiÕng "c ch" khi Ên xuèng mçi ®inh bÊm. KiÓm tra phÝa sau cña Mainboard xem c c ®inh bÊm nÕu ®îc nh h×nh díi, viÖc l¾p hoµn tÊt.

Bíc 5:

Cuèi cĩng, h·y g¾n ®Çu nèi nguån ®iÖn cña gu¹t lμm m,t CPU vμο ®Çu c¾m qu¹t CPU (CPU_FAN) trªn bo m¹ch chñ.

2.3. G¾n RAM vµo main:

- Ph¶i x c ®Þnh khe RAM tr^an main lµ dïng lo¹i RAM nµo vµ ph¶i $\mathbb{R}$ m b¶o tÝnh t¬ng thÝch, nÕu kh«ng chóng ta sl lµm g y RAM.

- Më hai cÇn g¹t khe RAM ra 2 phÝa, ®a thanh RAM vµo khe, nhÊn ®Òu tay ®Õn khi 2 cÇn g¹t tù mÊp vµo vµ gi÷ lÊy thanh RAM.

- Lu ý: Khi muèn më ra th× lÊy tay ®Èy 2 cÇn g¹t ra 2 phÝa, RAM sÏ bËt lªn.

2.4. ChuÈn bÞ l¾p main vµo thïng m,y.

- §èi víi mçi mainboard cã sè cæng vµ vÞ trÝ c,c cæng phÝa sau kh,c nhau nªn chóng ta ph¶i gì n¾p phÝa sau cña thïng m,y t¹i vÞ trÝ mµ mainboard ®a c,c cæng phÝa sau ra ngoµi ®Ó thay thÕ b»ng miÕng s¾c cã kho¾t c,c vÞ trÝ phï hîp víi mainboard.

- G¾n c,c vÝt lµ @iÓm tùa @O´ g¾n mainboard vµo thïng m,y, nh÷ng ch©n vÝt nµy b»ng nhùa vµ @i kÌm víi hép chøa mainboard.

2.5. G¾n mainboard vµ thïng m,y.

- §a nh $\tilde{N}$ nhµng main vµo ban trong thïng m,y.

 - §Æt ®óng vÞ trÝ vµ vÆt vÝt ®Ó cè ®Þnh mainboard víi thïng m,y.

 - C¾m d©y nguån lín nhÊt tõ bé nguån vµo mainboard, ®èi víi mét sè main cÇn ph¶i c¾m
 ®Çu d©y nguån 4 d©y vu«ng vµo main ®Ó cÊp cho CPU.

2.6. L¾p æ cøng:

- Chän mét vÞ trÝ ®Ó ®Æt æ cøng thÝch hîp nhÊt tr^an c,c gi, cã s½n cña case, vÆt vÝt 2 b^an ®Ó cè ®Þnh æ cøng víi Case.

- Nèi d©y d÷ liÖu cña æ cøng víi ®Çu c¾m IDE1 trªn mainboard.

 Nèi d©y nguån ®Çu dÑp 4 d©y (®Çu lín) vµo æ cøng víi mÆt cã g©n xuèng díi.

Lu ý!: Trong trêng hîp nèi 2 æ cøng tr^an cïng mét d©y d÷ liÖu, chóng ta cÇn ph¶i x,c lËp æ chÝnh, æ phô b»ng Jumper.

Tr^an mÆt æ ®Üa cã quy ®Þnh c,ch c¾m Jumper ®Ó x,c lËp æ chÝnh, æ phô: Master - æ chÝnh, Slave æ phô.

NÕu æ ®Üa kh«ng cã quy ®Þnh th× vÞ trÝ jump gÇn d©y d÷ liÖu lµ ®Ó x,c lËp æ cøng nµy lµ æ chÝnh, c¾m jumper vµ vÞ trÝ thø 2 tÝnh tõ d©y d÷ liÖu lµ ®Ó x,c lËp æ nµy lµ æ phô.

2.7. L¾p ®Æt æ ®Üa mÒm.

§a æ mồm vµo ®óng vÞ trÝ cña nã tran thĩng m,y.

Thö nót nhÊn ®Èy ®Üa mÒm ë mÆt tríc cña thïng m,y cã ®Èy ®îc ®Üa kh«ng.

VÆn vÝt cè ®Þnh æ mÒm víi Case.

Nèi d©y d÷ liÖu cña mÒm: ®Çu bÞ ®,nh trĐo g¾n νμο æ, ®Çu kh«ng trĐo g¾n νμo ®Çu c¾m FDD trªn mainboard.

Nèi d©y nguån ®Çu dÑp 4 d©y (®Çu nhá) νμο æ.

2.8. L¾p æ CD-ROM

Më n¾p nhùa ë phÝa trªn cña mÆt tríc Case.

§Èy nhÑ æ CD tõ ngoμi vμo, vÆn Ýt 2 bªn ®Ó cè ®Þnh æ víi Case.

Nèi d©y c,p d÷ liÖu víi IDE2 trªn main. Cã thÓ dïng chung d©y víi æ cøng nhng ph¶i thiÕt lËp æ cøng lµ Master, æ CD lµ Slave b»ng jumper trªn c¶ 2 æ nµy.

Trong trõ¬ng hîp dïng 2 æ CD, còng ph¶i x,c lËp jump trªn c¶ 2 æ @O gióp H§H nhËn d¹ng æ chÝnh, æ phô.

2.9. G¾n c,c card më réng.

HiÖn nay hÇu hÕt c,c lo¹i card më réng ®Òu g¾n vµo khe PCI trªn main.

Tríc ti^an, chóng ta cÇn x,c ®Þnh vÞ trÝ ®Ó g¾n card, sau ®ã dïng kiÒm bÎ thanh s¾t t¹i vÞ trÝ mµ card sÏ ®a c,c ®Çu c¾m cña m×nh ra b^an ngoµi thïng m,y.

§Æt card ®óng vÞ trÝ, nhÊn m¹nh ®Òu tay, vμ vÆn vÝt cè ®Þnh card víi mainboard.

Lu ý! C, ch nµy còng thùc hiÖn cho card mµn h×nh g¾n khe AGP.

2.10. G¾n d©y c«ng tÊc cña Case.

X,c ®Þnh ®óng ký hiÖu, ®óng vÞ trÝ ®Ó g¾n c,c d©y c«ng tÊc nguån, c«ng tÊc khëi ®éng l¹i, ®Ìn b,o nguån, ®Ìn b,o æ cøng.

Nh×n kü nh÷ng ký hiÖn tr^an hµng ch©n c¾m d©y nguån, c¾m tõng d©y mét vµ ph¶i ch¾c ch¾n chóng ta c¾m ®óng ký

hi
Öu. NÕu kh«ng m,y sĩ kh«ng khëi ®éng ®-
îc v
µ ®ìn tÝn hi
Öu phÝa tríc kh«ng b,o
 @óng.

C,c ký hiÖu trªn main:

> MSG, hoÆc PW LED, hoÆc POWER LED nèi víi d©y POWER LED - d©y tÝn hiÖu cña ®Ìn nguån mµu xanh cña <u>Case</u>.

HD, hoÆc HDD LED nèi víi d©y HDD LED - d©y tÝn hiÖu cña ®ìn ®á b,o æ cøng ®ang truy xuÊt d÷ liÖu.

> PW, hoÆc PW SW, hoÆc POWER SW, hoÆc POWER ON nèi víi d©y POWER SW - d©y c«ng tÊc nguån tran Case.

> RES, hoÆc RES SW, hoÆc RESET SW nèi víi d©y RESET - d©y c«ng tÊc khëi ®éng l¹i tr^an Case.

SPEAKER - nèi víi d©y SPEAKER
 d©y tÝn hiÖu cña loa tr^an thïng m,y.

2.11. Nèi d©y cho cæng USB cña thïng m,y.

§èi víi mét sè thïng m,y cã cæng USB ë mÆt tríc t¹o sù tiÖn lîi cho ngõ¬i sö dông. §Ó cæng USB nµy ho¹t ®éng chóng ta ph¶i g¾n d©y nèi tõ thïng m,y víi mainboard th«ng qua ®Çu c¾m bªn trong mainboard cã ký hiÖu USB.

2.12. KiÓm tra lÇn cuèi

KiÓm tra lÇn cuèi c,c thiÕt b
Þ $\mathbb{B}\cdot$ g¾n vµo thïng m,y $\mathbb{B}\cdot$ g¾n
  $\mathbb{B}\cdot$ g¾n vþ trÝ, $\mathbb{R}$ ñ d©y d÷ liÖu vµ ngu
ån cha.

Buéc ®Ó cè ®Þnh nh÷ng d©y c,p cho kh«ng gian bªn trong thïng m,y tho,ng m,t t¹o ®iÒu kiÖn cho qu¹t CPU gi¶i nhiÖt tèt gióp m,y ho¹t ®éng hiÖu qu¶ h¬n.

Tr, nh trêng hîp c, c d©y nguån, c, p d÷ liÖu va vµo qu¹t lµm háng qu¹t trong qu, tr×nh ho¹t ®éng vµ cã thÓ g©y ch, y CPU do kh«ng gi¶i nhiÖt ®îc.

§ãng n¾p 2 bªn lng thïng m,y vµ vÆn vÝt cè ®Þnh.

3. §Êu nèi c,c thiÕt bÞ ngo¹i vi

 $S^{o}y \mid \mu$ bíc kÕt nèi c,c d ^{o}y c,p cña c,c thiÕt b ^{a} n ngo μ i víi c,c cæng phÝa sau mainboard.

- C¾m d©y nguån vµo bé nguån

- C¾m d©y d÷ liÖu cña mµn h×nh vµo card mµn h×nh (VGA Card) - cæng mµu xanh.

- C¾m bµn phÝm vµo cæng PS/2 mµu xanh ®Ëm hoÆc USB tïy lo¹i bµn phÝm.

- C¾m chuét vµo cæng PS/2 mµu xanh ®Ëm hoÆc USB tïy lo¹i chuét.

4. Khëi ®éng vµ kiÓm tra:

NhÊn nót Power ®Ó khëi ®éng vµ kiÓm tra

NÕu khi khëi ®éng m_y ph_t 1 tiÕng bip chøng tá phÇn cøng chóng ta $I_{4p}^{9} \nu_{\mu 0} \otimes ho^{1}t \otimes ng$

NÕu cã nhi Òu ti Õng bÝp liªn tôc th× ki Óm tra tÊt c¶ c,c thi Õt b
Þ $\circledast \cdot g_{n} v \mu o$ ®óng vÞ trÝ, ®ñ cha.

Ch¬ng 4: Híng dÉn cµi ®Æt hÖ ®iÒu hµnh

1. ChuÈn bÞ

1.1. X, c l Ep th«ng tin BIOS.

Th«ng thêng khi chóng ta mua m,y, viÖc x,c lËp c,c th«ng tin BIOS ®îc lµm ngay t¹i c«ng ty cung cÊp. Tuy nhi^an, trong qu, tr×nh sö dông hay khi chóng ta mua Mainboard míi chóng ta còng cÇn x,c lËp l¹i c,c thèng tin trong BIOS nµy. §Ó vµo x,c lËp c,c th«ng tin BIOS (BIOS setup), chóng ta cã thÓ sö dông mét trong c,c phÝm chøc n¨ng sau (DEL: dïng hÇu hÕt c,c dßng BIOS; F2: dïng cho mét sè dßng BIOS cña Main Intel hay c,c m,y Laptop; ngoµi ra mét sè m,y kh,c cã thÓ dïng phÝm F10).

Ch¬ng tr×nh BIOS Setup thêng sö dông c,c phÝm mòi t^an ®Ó di chuy^an hép chän, Page UP hay Page Down hoÆc (+) vµ (-) ®Ó thay ®æi lùa chän, F10 ®Ó ghi vµ tho,t BIOS Setup.

Mét sè x,c lËp BIOS SETUP thêng dïng (,p dông tr^an Mainboard Gigabyte P45t ES3G):

	CMOS Setup	Utility-Copyright	(C) 1984-	2011 Award Software	
•	MB Intelligent Tweaker(M.I.T.)			Load Fail-Safe Defaults	
	 Standard CMOS Features 		Load Optimized Defaults		
	Advanced BIOS Features		Set Supervisor Password		
 Integrated Peripherals Set User Password 		Set User Password			
	 Power Management Setup Save & Exit Setup 				
	PnP/PCI Configurations	Exit Without Saving		Exit Without Saving	
	PC Health Status				
ESC: Quit		†↓→ ←: Select It	em	F11: Save CMOS to BIOS	
F8: Q-Flash		F10: Save & Exit Setup F12: Load CMOS from		F12: Load CMOS from BIOS	
	Change CPU's Clock & Voltage				

a, X,c l $\ddot{E}$ p c,c th«ng sè c¬ b¶n (Standard CMOS Features).

CMOS Set	up Utility-Copyright (C) 1984-2011 Award Softv Standard CMOS Features	/are
Date (mm:dd:yy) Time (hh:mm:ss)	Tue, Jul. 28 2010	Item Help Menu Levei ►
IDE Channel O Master IDE Channel o Slave IDE Channel I Master IDE Channel I Master IDE Channel I Master IDE Channel 2 Master IDE Channel 2 Master IDE Channel 4 Master IDE Channel 4 Master	[None] [None] [None] [None] [None] [None] [None] [None]	
Drive A Floppy 3 Mode Support	[1.44M, 3.5"] [Disabled]	
Halt On	[All, But Keyboard]	
Base Memory Extended Memory	640K 2012M	
†↓→←: Move Enter: Select F5: Previous Values	+/-/PU/PD: Value F10: Save ES0 F6: Fail-Safe Defaults F7:	C: Exit F1: General Help Optimized Defaults

- Date: X,c lËp ngµy hÖ thèng.
- Time: X,c lËp thêi gian hÖ thèng.

- IDE Channel 0,1 Master/Slave: X,c l Ëp th
«ng sè thiÕt b Þ lu tr÷, khi nhÊn Enter @Ó chän, chóng ta cã:

→ Auto: Cho phĐp BIOS tù ®éng nhËn d¹ng thiÕt bÞ.

→ None: NÕu chóng ta kh«ng l¾p c,c thiÕt bÞ t¹i IDE/SATA, chóng ta chän None @Ó hÖ thèng bá qua qu, tr×nh kiÓm tra, viÖc nµy sï lµm t¨ng tèc @é khëi @éng.

→ Manual: Víi chÕ ®é nµy, chóng ta sĩ nh
 Ep c,c th«ng sè phÇn cøng ®îc l¾p ®Æt.

- Drive A: Khai b¶o æ ®Üa mÒm.

- Floppy 3 Mode Support: BËt t¾t hç trî 3 chuËn æ ®Üa mÒm.

- Halt on: Khai b,o lçi sl dõng hÖ thèng khi qu, tr×nh khëi ®éng x,c ®Þnh cã lçi.

b, X,c lËp c,c th«ng sè n©ng cao (Advanced BIOS Features).

CMOS Se	tup Utility-Copyright (C) 1984-2011 Award Advanced BIOS Features	Software
Hard Disk Boot Priority	[Press Enter]	▲ Item Help
Ouick Boot	Disabled	Menu Level >
First Boot Device	[Hard Disk]	
Second Boot Device	ICDROMI	
Third Boot Device	[Legacy LAN]	
Password Check	[Setup]	
HDD S.M.A.R.T. Capability	[Enabled]	
CPU Multi-Threading (New)	[Enabled]	
Limit CPUID Max. to 3 (Name)	[Disabled]	
No-Execute Memory Protect (Note)	[Enabled]	
CPU Enhanced Halt (C1E) (Non)	[Enabled]	
C2/C2E State Support (Netw)	[Disabled]	
x C4/C4E State Support (New)		
CPU Thermal Monitor 2(TM2) ^(Non)	[Enabled]	
CPU EIST Function (Non)	[Enabled]	
Virtualization Technology (New)	[Enabled]	
Delay For HDD (Secs)	[0]	
Full Screen LOGO Show	[Enabled]	
Backup BIOS Image to HDD	[Disabled]	Ŧ
†↓→←: Move Enter: Select	+/-/PU/PD: Value F10: Save	ESC: Exit F1: General Help
F5: Previous Values	F6: Fail-Safe Defaults	F7: Optimized Defaults

§Ó cã thÓ hiÓu hÕt c,c x,c lËp trong nµy, chóng ta cã thÓ ®äc trong s,ch híng dÉn Mainboard kÌm theo. ë ®©y, chóng ta chØ ®Ò cÊp tíi mét vµi lùa chän thêng ®îc x,c lËp:

- Quick Boot: X,c lËp cho chóng ta bËt (Enabled) hoÆc t¾t (Disabled) chÕ ®é khëi ®éng nhanh.

- First Boot Device: X,c lËp thiÕt bÞ u tiªn n¹p hÖ ®iÒu hµnh ®Çu tiªn.

- Second Boot Device: X,c lËp n¬i n¹p hÖ ®iÒu hµnh khi thiÕt bÞ t¹i First Boot kh«ng cã hÖ ®iÒu hµnh. Third Boot Device: X,c l
 Ep n¬i n¹p h

 ®i

 b

 t

 Second Boot kh«ng cã h

 ®i

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 t

 <lit
 <lit

- Password Check: X,c l\u00ecp ch\u00e0 \u00dfekho,:

→ Setup: Password nµy chØ cã t,c dông khi vµo BIOS Setup.

→ System: Password nµy cã t,c dông víi toµn bé hÖ thèng, khi bËt m,y sĩ hái Password.

- X,c lËp khëi ®éng qua m¹ng: §Ó hÖ thèng cã thÓ khëi ®éng qua m¹ng, ngoµi viÖc ®Æt thø tù n¹p hÖ ®iÒu hµnh tõ LAN, chóng ta cÇn vµo Integrated Peripherals, thay ®æi x,c lËp t¹i môc Onboard LAN Boot ROM tõ Disabled thµnh Enabled.

CMOS Setup	Utility-Copyright (C) 1984-2011 Award	Software
	Integrated Peripherals	
SATA AHCI Mode	[IDE]	2
SATA Port0-3 Native Mode	[Disabled]	M
Azalia Codec	[Auto]	
Onboard H/W LAN	[Enabled]	
Green LAN	[Disabled]	
SMART LAN	[Press Enter]	
Onboard LAN Boot ROM	[Disabled]	
Onboard IDE Controller	[Enabled]	
	COTO UD O 41	

c, X,c lËp c,c thèng sè mÆc ®Þnh:

- Load Fail – safe Defaults: \$ y μ lùa chän Y/N, chóng ta chän Y \$ $\acute{t}$ t¶i nh÷ng x,c lËp mÆc \$ pnh cña BIOS.

- Load Optimized Defaults: §©y lµ lùa chän Y/N, chóng ta chän Y ®Ó t¶i nh÷ng lùa chän tèi u nhÊt cho hÖ thèng, gióp hÖ thèng ch¹y æn ®Þnh vµ nhanh h¬n.

- Set Supervisor Password: §©y lμ mËt khÈu dμnh cho ngêi ®iÒu khiÓn hÖ thèng. Khi hÖ thèng ®· ®Æt mËt khÈu, ngêi sö dông muèn vµo thay ®æi c,c th«ng sè trong BIOS cÇn cã mËt khÈu nµy.

- Set User Password: $\[Solvember Solvember S$

- Save and Exit setup: §©y lµ kh©u cuèi cïng khi chóng ta x,c lËp c,c th«ng sè trong BIOS, sau khi ®· thay ®æi c,c th«ng sè trong BIOS, chóng ta ph¶i chän môc nµy (cã thÓ dïng F10) nÕu muèn ghi l¹i c,c x,c lËp ®ã ®Ó b¾t ®Çu qu, tr×nh lµm viÖc.

1.2. Ph©n vïng æ ®Üa.

1.2.1, T¹i sao ph¶i ph©n chia æ ®Üa:

Ph©n vĩng æ ®Üa lµ viÖc chia nhá æ ®Üa thµnh c,c ph©n khu vËt lý t,ch biÖt. Mçi mét ph©n khu ho¹t ®éng nh mét ®¬n vÞ riªng lÎ vµ cã thÓ ®îc ®Þnh d¹ng víi bÊt kú File System nµo. ViÖc ph©n chia æ ®Üa sÏ gióp chóng ta cã thÓ cµi ®Æt nhiÒu hÖ ®iÒu hµnh trªn cĩng mét æ ®Üa, sö dông kh«ng gian ®Üa kh¶ dông hiÖu qu¶ h¬n, d÷ liÖu ®îc t,ch biÖt vËt lý ®Ó dÔ dµng t×m c,c file vµ sao lu.

1.2.2, C_c lo¹i Partition:

Cã 3 lo¹i partition: partition $s_{\neg}$ cÊp (Primary partition), partition më réng (Extended partition) vµ partition logic (logical partition). Mét ®Üa cøng cã thÓ chøa ®Õn 4 partition $s_{\neg}$ cÊp, hoÆc 3 partition $s_{\neg}$ cÊp vµ 1 partition më réng. Khi Êy, partition më réng cã thÓ ®îc chia thµnh nhiÒu partition logic kh,c.

- Partition s¬ cÊp: Lµ mét partition tham chiÕu trong b¶n ghi khëi ®éng (MBR). ChØ cã 4 partition s¬ cÊp cã thÓ tån t¹i tr^an ®Üa cøng. Tuy nhi^an, trong cïng 1 thêi ®iÓm chØ cã 1 partition s¬ cÊp tr^an mét æ ®Üa cã thÓ ho¹t ®éng.

Partition më réng: Lµ partition s¬ cÊp ®Æc biÖt ®îc ph,t triÓn ®Ó kh¾c phôc giíi h¹n cña 4 partition. Bªn trong partition më réng, chóng ta cã thÓ t¹o c,c partition logic. B¶n th©n partition më réng kh«ng chøa bÊt kú d÷ liÖu nµo, nã còng kh«ng ®îc g,n mÉu tù.

- Partition logic: §Cy lµ nh÷ng partition ®îc t¹o ra tõ partition më réng, nã cã thÓ ®îc sö dông ®Ó chøa c,c tr×nh øng dông, d÷ liÖu vµ ®îc g,n mÉu tù æ ®Üa.

1.2.3, Thùc hiÖn ph©n vïng æ ®Üa:

§Ó thùc hiÖn ph©n vĩng æ ®Üa, chóng ta cã thÓ sö dông c©u lÖnh ngo¹i chñ cña MS DOS nh lÖnh FDISK hay sö dông mét phÇn mÒm qu¶n lý partition ®Ó thùc hiÖn ph©n vĩng cho æ ®Üa.

1.2.3.1, Sö dông lÖnh FDISK:

C, ch FDISK sï ®îc tiÕn hµnh nh sau:

Khëi ®éng hÖ thèng tõ æ A hoÆc ®Üa CD boot b»ng ®Üa khëi ®éng. Tõ dÊu nh¾c lÖnh cña DOS, chóng ta gâ lÖnh: fdisk

HÖ thèng sau ®ã sÏ hiÓn thÞ nh sau:

Gi¶i thÝch:

- Create DOS partition or Logical DOS Drive: T¹o ph©n vïng tr^an ®Üa (cã thÓ lµ 1 phÇn hoÆc toµn bé) vµ t¹o æ ®Üa Logic cho Dos sö dông.

Khi chóng ta chän môc n μ y, chóng ta sľ cã b¶ng môc con sau:

<u>1. Create Primary DOS Partition:</u> Lùa chän môc nµy nÕu chóng ta muèn khëi t¹o ph©n vïng s¬ cÊp. §Çu tiªn, chóng ta cÇn ph¶i t¹o ra mét ph©n vïng s¬ cÊp Primary DOS Partition (lùa chän 1). T¹i môc nµy, nÕu chóng ta ®Ó nguyªn dung lîng cho æ ®Üa lµ (100%) th× qu, tr×nh FDISK sï hoµn tÊt vµ chóng ta sï chØ cã mét æ. §iÒu nµy ch¾c ch¾n Ýt cã ngêi nµo muèn lùa chän, thÕ nªn viÖc chóng ta cÇn lµm lµ cÇn chia nhá dung lîng cña æ nµy. Chóng ta cã thÓ nhËp vµo ®ã dung lîng hay tû lÖ % dung lîc cÇn sö dông.

VÝ dô: dung lîng toµn æ cøng cña chóng ta lµ 40GB vµ khi chóng ta chia 40% cho æ Primary DOS Partition (mÆc ®Þnh sÏ lµ æ Csmile_image, th× dung lîng æ nµy sau khi chia sÏ lµ 16GB.

Sau khi ®Þnh h×nh kÝch thíc cô thÓ cho vïng nµy xong, chóng ta chuyÓn sang tiÕn hµnh lùa chän thø 2.

2. Create Extended DOS Partition:

Môc nµy @O t¹o vĩng @Üa më réng dµnh cho Dos. Dung lîng lµ kh«ng gian cßn l¹i cña æ @Üa vËt lý hay chØ 1 phÇn nÕu chóng ta muèn dù tr÷ mét vĩng ri^ang ngoµi tÇm kiÓm so,t cña Dos (dµnh cho hÖ @iÒu hµnh kh,c) gäi lµ vĩng Non Dos. Vĩng Dos më réng nµy sĩ chøa tÊt c¶ c,c æ @Üa Logic mµ chóng ta muèn t¹o vµ chóng ta tiÕn hµnh t¹o chóng b»ng lùa chän thø 3.

Ngoµi ra, cã mét chó ý khi chóng ta vµo môc thø 3 (t¹o ph©n vïng logic) lµ nÕu chóng ta chän tÊt c¶ dung lîng cßn l¹i cña æ ®Üa (100%), th× sau khi chia chóng ta sĩ cã 2 æ tÊt c¶ (trong trêng hîp nµy lµ C: vµ D:). Cßn nÕu chóng ta muèn cã thªm mét æ n÷a (E:), chóng ta cÇn ®Þnh kÝch thøc cô thÓ (50% ch¼ng h¹n)

Khi t¹o æ ®Üa Logic, chóng ta kh«ng nªn ®Ó dung lîng qu, nhá, v× ®iÒu nµy sÏ lµm cho viÖc lu tr÷ d÷ liÖu trë nªn khã kh¨n.

<u>3. Create Logical DOS Drive(s) in the Extended DOS Partition</u>: Môc nµy cho phĐp chóng ta t¹o c,c æ ®Üa logic (ph©n vïng logic) tõ ph©n vïng më réng võa ®îc t¹o ë tr^an.

- C, c lùa chän cßn l1i trong phÇn FDISK Options

→ Set active partition (lùa chän 2 trong phÇn FDISK Options): ChØ ®Þnh æ ®Üa ®îc phĐp khëi ®éng. Theo quy ®Þnh cña Dos, chØ cã æ ®Üa n»m trong ph©n vïng s¬ cÊp míi ®îc phĐp active (æ ®Üa C:). Môc nµy chØ dïng khi chóng ta kh«ng cho vïng s¬ cÊp chiÕm toµn bé dung lîng æ ®Üa vËt lý.

→ Delete partition or Logical DOS Drive: Xo, bá nh÷ng g× chóng ta ®· t¹o trong lùa chän thø 1. Theo quy ®Þnh cña Dos, qu, tr×nh xãa ph¶i ngîc l¹i víi qu, tr×nh t¹o, nghÜa lµ c,i g× t¹o ®Çu tiªn ph¶i ®îc xo, sau cïng vµ ngîc l¹i.

Trong môc nµy cã c,c môc con:

Delete DOS Partition or Logical DOS Drive

Current fixed disk drive: 3

Choose one of the following:

1. Delete Primary DOS Partition: Xo, ph©n vïng s¬ cÊp.

2. Delete Extended DOS Partition: Xo, ph©n vïng më réng.

3. Delete Logical DOS Drive(s) in the Extended DOS Partition: Xo, $c_c ph$ ving logic trong ph ving më réng.

4. Delete Non-DOS Partition: Xo, c,c ph©n vïng kh,c cña DOS, ®©y lµ nh÷ng ph©n vïng mµ DOS kh«ng nhËn d¹ng ®îc.

Trong môc nµy chóng ta ph¶i tiÕn hµnh ngîc tõ díi l^an tr^an tøc lµ tiÕn hµnh theo thø tù 4,3,2,1.

- Display partition information: HiÓn thÞ t×nh tr¹ng hiÖn t¹i cña æ ®Üa cøng. Môc nµy chóng ta nªn chän ®Çu tiªn ®Ó tr,nh t×nh tr¹ng thao t,c nhÇm æ ®Üa.

- Change current fixed disk drive: Chän æ ®Üa vËt lý ®Ó thao t,c.

Chó ý: Khi chóng ta FDISK tr^an æ ®Üa cøng nµo (logic hay vËt lý) toµn bé d÷ liÖu tr^an æ ®Üa ®ã sĩ bÞ xo,. FDISK chØ dïng cho æ ®Üa cøng, chóng ta kh«ng thÓ FDISK æ ®Üa mÒm. Ngoµi ra, sau khi FDISK xong, chóng ta còng n^an ®Þnh d¹ng l¹i æ cøng tríc khi tiÕn hµnh cµi Win.

1.2.3.2, Sö dông phÇn mÒm Partition Magic:

a, Kh,i qu,t Partition Magic:

Partition Magic lµ phÇn mÒm qu¶n lý Partition, nã cho phĐp chØnh söa, t¹o, xãa c,c ph©n vïng trong æ cøng víi c,c u nhîc ®iÓm sau.

→ Giao diÖn cöa sæ dÔ dµng sö dông.

→ Cã thÓ t¹o ®îc tèi ®a 4 ph©n vïng s¬ cÊp. Tuy nhi^an, trong cïng mét thêi ®iÓm chóng ta chØ cã thÓ sö dông ®îc ph©n vïng s¬ cÊp.

→ Cho phĐp thay $\mathbb{R}$ æi kÝch thíc ph©n vïng.

 $\rightarrow$ Cho phĐp ghĐp ph©n vïng.

→ C,c thao t,c víi ph©n vïng nhng kh«ng lµm mÊt d÷ liÖu trªn mçi ph©n vïng.

→ C,c ph©n vïng sau khi khëi t¹o cã thÓ ®îc ®Þnh d¹ng ngay vµ sö dông ®Ó lu d÷ liÖu ngay.

b, Sö dông phÇn mÒm Partition Magic:

Trong phÇn nµy chóng ta sl lµm quen víi phÇn mÒm nµy th«ng qua ®Üa Hiren's Boot. - T¹i menu cña Hiren's Boot chän dßng ®Çu tiªn Partition Tools...

Hiren's All in 1 BootCD 10.0 Menu	
 Partition Tools Backup Tools Password & Registry Tools Recovery Tools Testing Tools Hard Disk Tools System Info Tools File Managers Next 	
Enter a choice: 1	8

- TiÕp tôc chän Partition Magic Pro

Hiren'	s All in 1 BootCD 10.0 Menu	
1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.	Partition Magic Pro 8.05 Acronis Disk Director Suite 10 Paragon Partition Manager Serv Partition Commander 9.01 Ranish Partition Manager 2.44 The Partition Resizer 1.3.4 SMart FDISK 2.05 More Back	.0.2160 ver 7.0.1274
Enter	a choice: <u>1</u>	

- Sau ®ã chê cho ch¬ng tr×nh tù ®éng load vµo mµn h×nh lµm viÖc chÝnh cña ch¬ng tr×nh.

	<u> </u>			1 9	0	
Partition	Туре	Size MB	Used MB	Unused MB	Status	Pri/Log
*:	Unallocated	4,094.7	0.0	0.0	None	Primary
		R				
		. 0				

Khëi t¹o ph©n vïng: §Ó t¹o 1 ph©n vïng míi, lùa chän ph©n vïng trèng cÇn khëi t¹o, click vµo menu **Operations** -> **Create...**

🐮 Norton Partition	Magic Pro Server 8.05			×
General Disks Part	itions <u>Operations</u> <u>Help</u> Besize / Move Create Delete	© II 0 ≠	0 9 0	
Partition **:	Undelete Label Eormat Copy Merge Check for Errors	Size MB Used MB 4,034.7 0.0	Unused MB Status 0.0 None	Pri⁄Log Primary
	Info Convert ► Advanced ►	-		
				Exit

- Nh chóng ta $\mathbb{B}$ · biÕt, $\mathbb{R}$ èi víi 1 æ cøng míi th× viÖc $\mathbb{R}$ Çu ti^an lµ t¹o 1 ph©n vïng s¬ cÊp $\mathbb{R}$ Ó cµi $\mathbb{R}$ Æt hÖ $\mathbb{R}$ iÒu hµnh. Trong cöa sæ Create Partition chän c,c th«ng sè sau"

Create Partition	1	×
Create <u>a</u> s:	Primary Partition	Drive Letter: None
Partition Type:	NTFS	Position: Beginning of unallocated
Label:	WINDOWS	C End of unallocated space
<u>S</u> ize:	2055.2 · MB	
<u>C</u> luster Size:	Default 💌	
NTFS <u>V</u> ersion:	Default 💌	
Information:	Symantec recommends back this operation.	ing up your data before performing
	<u>QK</u> <u>C</u> ancel	

→ Create as: Lùa chän ph©n vïng cÇn khëi t¹o (ë lÇn t¹o thø nhÊt chóng ta chän Primary Partition ®Ó khëi t¹o ph©n vïng s¬ cÊp).

→ Partition Type : Lùa chän kiÓu File hÖ thèng cho ph©n vïng, ë ®©y chóng ta cã thÓ chän mét trong c,c kiÓu file hÖ thèng sau: (FAT; FAT32; NTFS v.v...). Th«ng thêng chóng ta chän kiÓu file hÖ thèng lµ FAT 32 ®Ó cã thÓ nh×n thÊy ph©n vïng ë m«i trêng MS_DOS.

→ Label: Lùa chän nµy cho chóng ta ®Æt nh·n cho ph©n vïng, nh·n nµy thêng ®îc ®Æt tãm t¾t theo chøc n¾ng cña ph©n vïng cÇn khëi t¹o (chóng ta cã thÓ bá trèng phÇn nµy).

→ Size: §©y lµ kÝch thíc ph©n vïng chóng ta sl t¹o (nÕu lµ ph©n vïng cµi H§H th× n^an cho kÝch thíc kho¶ng 40GB = 40960MB).

- Sau ®ã nhÊn **OK** ®Ó hoµn tÊt viÖc lùa chän th«ng sè.

Seneral Disks	tionMagic Pro Server 8.05 Partitions Operations Help					×
Disk 1 - 4094 M	<u>.</u> + c >			0 9 9	5 	
Deathler	Trans		Used Ma	llowed M2	Charles	Diduc
*:WINDOWS	NTFS Unallocated	2,055.2 2,039.5	Used MB 11.8 0.0	2,043.4 0.0	Status None None	PrivLog Primary Primary
				Apply	V070	Egit
				1	operation	inding.com

- Ph©n vïng ®îc t¹o sÏ lµ vïng mµu xanh.

- §Ó ph©n vïng s¬ cÊp cã thÓ boot ®îc th× chóng ta ph¶i tiÕn hµnh Active cho ph©n vïng võa t¹o. §Ó Active cho ph©n vïng, chóng ta Click chän ph©n vïng, vµo menu chän Operations -> Advanced-> Set Active...

Procession in the second se				
Several Disks Partitions	Pro Server 8.05			×
Dek 1-4094 MB	Beitze / Move Cresto Gresto Diriteteo Label Eermat Conge Merge Into Convert	Size MB Used MB 2095.2 11.8 2039.5 0.0	Unused MB Status 2043.4 None 0.0 None	Pii/Log Pimay Pimay
	<u>A</u> dvanced ►	Bed Sector Recest Hide Partition Resize Root Set Active Besize Clusters	Apply	Egt
			- 4005	
Set Active Parl	tition			X
Currently	active partition:	(No Activ	e on Drive)	
Change a	active partition to	· WINDOWS	(NTFS)	
change a				
Are you	u sure you want	to change the	e active partitio	on?

- NhÊn **OK** ®Ó ®ång ý.
- Ph©n vïng $\circledast$ îc set Active sÏ xuÊt hiÖn ch÷ Active t¹i cét Status.

- §Ó c,c bíc t¹o n⋅y giê cã hiÖu lùc th× ph¶i bÊm nót **Apply** ®Ó ch¬ng tr×nh b¾t ®Çu thùc hiÖn thao t,c t¹o ph©n vïng vµ set Active cho ph©n vïng ®ã.

- Ch¬ng tr×nh sĩ hái chóng ta cã muèn thùc hiÖn c«ng viÖc n·y giê $\circledast\cdot$ lµm kh«ng ? chän Yes

 Sau khi t¹o xong ch¬ng tr×nh yªu cÇn chóng ta reset l¹i m,y -> chän OK ®Ó reset m,y.

1.3. §Þnh d¹ng æ ®Üa.

<u>* §Þnh d¹ng lµ g×?</u>

M,y tÝnh ph¶i cã kh¶ n¨ng truy xuÊt th«ng tin cÇn thiÕt. Tuy nhiªn, ngay c¶ ®Üa cøng nhá nhÊt còng cã thÓ chøa hµng triÖu, hµng triÖu bit. Lµm thÕ nµo ®Ó m,y tÝnh biÕt n¬i t×m kiÕm c,c th«ng tin mµ nã cÇn? **§Ó** gi¶i quyÕt vÊn ®Ò nµy, ®Üa cơng ph¶i ®îc tæ chợc thµnh c,c ving ®ång nhÊt riªng biÖt, ®iÒu nµy cho phĐp m,y tÝnh dÔ dµng t×m kiÕm bÊt kú chuçi c,c bit cô thÓ nµo. D¹ng c¬ b¶n nhÊt cña viÖc tæ chợc ®Üa ®îc gäi lµ ®Þnh d¹ng. §Þnh d¹ng æ ®Üa ®Ó c,c file cã thÓ ®îc ghi ®Õn ®Üa vµ sau ®ã truy xuÊt l¹i khi cÇn. §Üa cơng ph¶i ®îc ®Þnh d¹ng theo hai c,ch: VËt lý vµ Logic.

* §Þnh d¹ng vËt lý:

Mét ®Üa cơng ph¶i ®îc ®Þnh d¹ng vËt lý tríc khi ®Þnh d¹ng logic. §Þnh d¹ng vËt lý æ ®Üa cơng (cßn ®îc gäi lµ ®Þnh d¹ng thÊp) thêng ®îc thùc hiÖn t¹i nhµ m,y. **§Þnh d¹ng vËt lý chia æ ®Üa thµnh c,c phÇn tö vËt lý: track, sector vµ cylinder.** C,c phÇn tö nµy x,c ®Þnh c,ch thơc mµ d÷ liÖu ®îc ghi vµ ®äc trªn æ ®Üa.

- Track: Lμ c,c ®êng trßn ®ång t©m tr^an mçi mÆt ®Üa, gièng nh ®Üa h,t. C,c track ®îc ®,nh sè, b¾t ®Çu lμ track 0 ë mĐp ngoµi cïng.

 Sector: Tr^an mçi track ®îc chia thµnh c,c vïng nhá h¬n gäi lµ c,c sector, mçi sector ®îc dïng ®Ó lu mét lîng d÷ liÖu cè ®Þnh.

- Cylinder: Chøa mét t Ëp hîp c,c track tran t Êt c
¶ c,c mÆt cã cïng kho¶ng c,ch víi trôc quay.

* §Þnh d¹ng logic:

Sau khi æ ®Üa ®îc ®Þnh d¹ng vËt lý, ®Ó cã thÓ sö dông nã ph¶i ®îc ®Þnh d¹ng logic. **§Þnh d¹ng Logic ®Æt mét hÖ thèng file (File System)** Iªn ®Üa, cho phĐp hÖ ®iÒu hµnh sö dông lîng ®· cã s½n ®Ó lu tr÷ vµ truy suÊt d÷ liÖu.

<u>* LÖnh ®Þnh d¹ng æ ®Üa:</u>

Cã nhiÒu c,ch ®Ó ®Þnh d¹ng æ ®Üa, chóng ta cã thÓ ®Þnh d¹ng æ ®Üa th«ng qua c,c phÇn mÒm qu¶n lý Partition còng cã thÓ sö dông lÖnh ®Þnh d¹ng ë mçi trêng MS_DOS. Sau ®©y lµ lÖnh ®Þnh d¹ng æ ®Üa ë m«i trêng MS_DOS:

CÊu tróc lÖnh: Format <tan æ ®Üa>[/S/U/Q] trong ®ã S, U, Q cã thÓ cã hoÆc kh«ng.

- ✓ S: t¹o hÖ thèng khëi ®éng MS_DOS cho æ ®Üa thêng ,p dông víi ph©n vïng s¬ cÊp.
- ✓ U: ®îc sö dông khi ngêi dïng kh«ng muèn kh«i phôc d÷ liÖu sau khi ®Þnh d¹ng.
- ✓ Q: ®îc sö dông khi ngêi dïng muèn ®Þnh d¹ng nhanh bÒ mÆt ®Üa.

VÝ dô: Format C:/S/Q

Víi lÖnh tr^an, sau khi Enter, hÖ thèng sĩ thùc hiÖn lÖnh ®Þnh d¹ng nhanh bÒ mÆt æ ®Üa C vµ t¹o file hÖ thèng khëi ®éng cho æ ®Üa nµy.

2. C, c bíc cµi ®Æt

2.1, Cµi hÖ ®iÒu hµnh Windows XP

§Çu ti^an chóng ta cÇn ph¶i chØnh boot = CD trong Bios sau ®ã chóng ta bá dÜa winXP vµo æ dÜa vµ ®Ó ý lóc boot sÏ cã dßng ch÷ "Press any key to boot CD..." ë díi cïng mµn h×nh. Lóc nµy, chóng ta bÊm phÝm bÊt kú, sau mét håi chê ®îi th× mµn h×nh hiÖn l^an nh sau:

T¹i ®Cy, chóng ta Ên phÝm Enter ®Ó tiÕp tôc qu, tr×nh cµi cµi ®Æt.

Chóng tabÊm F8 @Ó tiÕp tôc. Windows sl y^au cÇu chóng ta lùa chän æ @Üa, ph©n vïng @Ó cµi @Æt:

Windows XP Professional Setup
The following list shows the existing partitions and unpartitioned space on this computer. Use the UP and DOWN ARROW keys to select an item in the list. • To set up Windows XP on the selected item, press ENTER.
 To create a partition in the unpartitioned space, press C. To delete the selected partition, press D.
16379 MB Disk 0 at Id 0 on bus 0 on atapi [MBR] C: Partition1 [New (Raw)] 10001 MB (10001 MB free) Unpartitioned space 6377 MB
ENTER=Install D=Delete Partition E3=Quit

Chóng ta lùa chän ph©n æ ®Üa, ph©n vïng chóng ta sö dông ®Ó cµi sau ®ã Ên phÝm Enter. Windows sl ®a b¶ng th«ng b,o víi c,c lùa chän nh y^au cÇu chóng ta ®Þnh d¹ng ph©n vïng võa chän, chuyÓn ®æi kiÓu file hÖ thèng hay cµi th^am hÖ ®iÒu hµnh míi. ChÞu khã ®äc tiÕng anh 1 xÝu ®Ó chän chç nµy v× nã li^an quan ®Õn d÷ liÖu tr^an æ ®Üa cña chóng ta.

Sau ®ã chóng ta ®îi Windows Copy d÷ li Ôu qua æ ®Üa, tù khëi
 ®éng l¹i vµ b¾t ®Çu setup.

Qu, tr×nh Setup chóng ta sl ph¶i khai b,o mét sè th«ng tin: X,c $\mathbb{R}$ phh kiÓu thêi gian vµ ng«n ng÷ cña hÖ thèng.

t¹i ®©y chóng ta bÊm next, cöa sæ míi hiÖn lªn víi yªu cÇu nhËp tªn vµ tªn ®¬n vÞ, chóng ta cã thÓ ®a ra mét tªn bÊt kú, tiÕp tôc nhÊn Next.

Ā	Type your full n	ame and th	ne name of yo	our company	or organization.	
		-				
	Na <u>m</u> e:					
	Organization:	R				

TiÕp theo chóng ta ph¶i n¹p CD key(t×m thÊy trªn lng CD) v« khung nh sau:

'our Product Key Your Product Key uniquely identifies	your copy of Wind	ows XP.	ľ
Please see your License Agreement 25-character Volume License produc packaging.	Administrator or Sy st key. For more in	stem Administrato formation see you	r to obtain your Ir product
Type the Volume License Product K	ey below:		
6			
Product Key:			
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	· [	-	
	(Paal	Nexts	-

BÊm next, tiÕp tôc ®Æt t^an cho m,y tÝnh, n^an nhí kh«ng n^an ®Æt cïng 1 t^an cho mÊy c,i m,y trong cïng mét m¹ng v× khi ®ã sÏ bÞ b,o lçi cïng t^an:

You mu	st provide a name and an Administrator password for your computer.	
3	Setup has suggested a name for your computer. If your computer network, your network administrator can tell you what name to use	is on a
	Computer name:	
	Setup creates a user account called Administrator. You use this a you need full access to your computer.	ccount whe
	-	
	l ype an Administrator password.	
	Type an Administrator password. Administrator password:	
	I ype an Administrator password. Administrator password: Confirm password:	

TiÕp theo l μ chØnh giê v μ chän time Zone:

ate and Tim	e Settings
Set the cor	rect date and time for your Windows computer.
<u>∏D</u> ate & Ti	me
1 22	Thursday , April 06, 2006 💌 7:39:31 AM 🔹
⊤Time Zon	e k
<u> </u>	- [GMT+07:00] Bangkok, Hanoi, Jakarta
	C Automatically adjust glock for daylight saving changes
-	
	< <u>B</u> ack <u>N</u> ext>

T¹i ®©y chóng ta cã thÓ chän Time Zone lµ Bangkok-Hanoi-jakarta. NÕu m,y tÝnh cã Nic th× sĩ th^am bíc sau: chän vµ lµm nh trong h×nh.

Networkir	Ig Settings
Installir	Ig network software allows you to connect to other computers, networks,
and th	I Internet.
	Choose whether to use typical or custom settings:

click next 2 lần (tới khi win bắt đầu copy flie)

B©y giê chóng ta sľ chê setup hoµn tÊt. M,y khëi ®éng l¹i, chóng ta sľ t¹o Profile cho ngêi dïng lµn lît:

Y^au cÇu conect v« internet:

Chóng ta cã thÓ Skip bíc nμy. Trong trêng hîp nμy m×nh chän dßng díi lμ LAN vμ bÊm next, chóng ta chän nh trong h×nh díi:

νμ bÊm next , windows sÏ yªu cÇu chóng ta ®¨ng kÝ víi Microsoft.

 $T^1\!i$ ${\rm @C}\!y$ chóng ta ${\rm @,nh}$ dÊu vµo môc No, not at this time vµ chän Next:

T¹i cöa sæ tr^an, chóng ta nhËp vµo $\mathbb{R}$ ã t^an ngêi dïng vµ chän Next cuèi cïng chän finish thÕ lµ chóng ta $\mathbb{R}$ · cµi xong windows.

2.2, Cµi hÖ ®iÒu hµnh Windows 7

2.2.1. Y^au cÇu tèi thiÓu vÒ phÇn cøng:

> CPU 1GHz hoæc cao h $\neg$ n víi 32 bit hoæc 64 bit.

> 1 GB Ram cho phi^an b¶n 32 bit hoÆc 2 GB Ram cho 64 bit.

> 16 GB dung lîng trèng tr^an æ ®Üa cho 32 bit hoÆc 20 GB cho 64 bit.

 $\succ$ C¹c ®å häa hç trî DirectX 9 víi WDDM 1.0 hoÆc cao h¬n.

➤ æ ®Üa DVD (nÕu cµi ®Æt tõ DVD).

2.2.2. C_,c bíc cµi ®Æt:

Cã rÊt nhiÒu ph¬ng ph,p cµi ®Æt **Windows 7** nhng trong bµi viÕt nµy chóng ta sl lµm quen víi viÖc cµi ®Æt **Windows 7** mét c,ch ®¬n gi¶n nhÊt tõ æ ®Üa DVD. §Ó b¾t ®Çu qu, tr×nh cµi ®Æt **Windows 7** tõ DVD th× tríc hÕt chóng ta cÇn ph¶i thiÕt lËp cho m,y tÝnh khëi ®éng tõ CD hoÆc DVD trong **BIOS**. Sau khi thiÕt lËp khëi ®éng, chóng ta cho ®Üa DVD **Windows 7** vµo æ ®Üa DVD vµ khëi ®éng m,y tÝnh, mµn h×nh**Windows 7** sl load file ®Çu tiªn cña **Windows 7** kh, gièng víi **Windows Vista**.

H×nh IV.1

- Sau khi load xong, mét mµn h×nh **Start Windows** sÏ hiÖn ra.

H×nh IV.2. Start Windows.

- TiÕp ®Õn mµn h×nh cµi ®Æt ®Çu tiªn sĩ xuÊt hiÖn, ë ®©y chóng ta sĩ cã 3 môc cÇn khai b,o:

H×nh IV.3. Chän ng«n ng÷, mói giê vµ kiÓu bµn phÝm.

- > Language to Install: Ng«n ng÷ cµi ®Æt.
- > Time and currency format: $\rho h d^1 ng ng\mu y th ng v\mu ti dn t d$.
- **Keyboard or input method**: KiÓu bµn phÝm chóng ta sö dông.

- Sau khi chóng ta lùa chän hoµn tÊt, click Next (chóng ta cã thÓ @O' c,c lùa chän mÆc @Pnh vµ click Next).

- ë mµn h×nh tiÕp theo nÕu chóng ta ®ang cµi ®Æt mét hÖ ®iÒu hµnh míi th× chóng ta nhÊn nót Install Now. ë ®Cy còng cã lùa chän Repair
®Ó kh«i phôc Windows, chóng ta cÇn kh«i phôc lçi Windows cã thÓ click **Repair your Computer**. ë ®Cy chóng ta ®ang cµi ®Æt mét hÖ ®iÒu hµnh míi do ®ã chóng ta click Install now.

H×nh IV.4. Lùa chän Repair hay Install.

- Sau khi click Install now th× mµn h×nh Setup is starting sı̈ xuÊt hiÖn trong vßng vµi gi©y.

H×nh IV.5: M μ n h×nh Setup is starting.

- T¹i cöa sæ **Select the operating system you want to install**, chóng ta sl lùa chän phi^an b¶n **Windows 7** chóng ta muèn cµi ®Æt. ë ®©y t«i lùa chän **Windows 7 Ultimate** vµ click Next.(Bíc nµy cã thÓ kh«ng cã tïy ®Üa Win cña chóng ta sö dông)

Windows 7 Starter	286	7/14/2009
Windows 7 Home Basic	×86	7/14/2009
Windows 7 Home Premium	*86	7/14/2009
Windows 7 Ultimate	×86	7/14/2009
lescription: Vindows 7 Ultimate		

H×nh IV.6: Lùa chän phi^an b¶n hÖ ®iÒu hµnh.

- T¹i cöa sæ **Pleae read the license terms**, chóng ta ® nh dÊu vµo **I accept the license terms** vµ click Next.

MICROSOFT SOFTW	ARE LICENSE TERMS	11
WINDOWS 7 ULTIN	IATE	
These license terms where you live, one software named abo Printed-paper licens any on-screen licens - updates,	are an agreement between Microsoft Corporation (or based on of its affiliates) and you. Please read them. They apply to the we, which includes the media on which you received it, if any, a terms, which may come with the software, may replace or modify is terms. The terms also apply to any Microsoft	
supplements,		

H×nh IV.7. Click "I accept the license terms"

- T¹i cöa sæ **Which type of installation do you want?** ë ®©y cã hai tïy chän $@O c\mu i @AEt$ Windows 7:

+ **Upgrade**: S^{o} |µ lùa chän khi chóng ta muèn n ^{o} ng c $\hat{E}$ p tõ mét phi^an b¶n Windows cò h¬n l^an Windows 7.

+ **Custom (advanced)**: §©y lμ tïy chän chóng ta sl cµi ®Æt mét hÖ ®iÒu hµnh hoµn toµn míi.

- ë ®©y chóng ta ®ang cµi ®Æt hÖ ®iÒu hµnh míi do ®ã sÏ lùa chän **Custom (advanced**).

H×nh IV.8: Lùa chän kiÓu cµi ®Æt.

- Sau khi lùa chän **Custom (advanced)** chóng ta sl̃ ®îc chuyÓn ®Õn mµn h×nh tiÕp theo. T¹i ®©y chóng ta cÇn ph¶i lùa chän **Partition** ®Ó cµi ®Æt, nÕu m,y tÝnh chóng ta cã 1 æ cøng th× viÖc lùa chän kh, dÔ dµng, nhng nÕu tr^an m,y tÝnh cña chóng ta cã tr^an 1 æ cøng hay kh, nhiÒu Partition th× chóng ta cÇn ph¶i c©n nh¾c cho viÖc lùa chän æ cøng nµo, Partition nµo. Khi chóng ta lùa chän xong Partition chóng ta muèn cµi ®Æt hÖ ®iÒu hµnh l^an ®ã th× cã mét vµi tiỳ chän nh: **Delete, New hoÆc format.**

	Name	Total Size	Free Space	Туре
¢	Disk 0 Partition 1: System Reserved	100.0 MB	86.0 MB	System
a p	Disk 0 Partition 2	20.4 GB	20.4 GB	Primary
P		19.3 08	193 06	Primary
to Beli	resh Delete	Eormat	∰ Ngw	

H×nh IV.9: Lùa chän Partition.

> NÕu chóng ta kh«ng muèn **Format I**¹**i Partition** th× sau khi lùa chän xong chóng ta click **Next**.

> NÕu chóng ta chän **Delete** th× sau ®ã chóng ta ph¶i chän New ®Ó kh¬i t¹o l¹i Partition chóng ta võa Delete kh«ng th× Partition ®ã sÏ kh«ng dïng ®îc, råi chän Partition vµ click **Next**. > NÕu kh«ng hiÖn ra tïy chän **Delete**, **New hoÆc format** th× chóng ta click vµo dßng **Disk option (Advanced)** ®Ó hiÖn ra

- Sau khi chóng ta **click Next** th× mµn h×nh **cµi ®Æt Windows sï b¾t ®Çu**, nã cã thÓ mÊt mét Ýt thêi gian vµ ®iÒu nµy phô thuéc vµo cÊu h×nh m,y tÝnh cña chóng ta.

H×nh IV.10: Qu, tr×nh cµi ®Æt Windows b¾t ®Çu.

Toµn bé qu, tr×nh cµi ®Æt hoµn toµn gièng nh qu, tr×nh cµi cña
Windows Vista, trong qu, tr×nh cµi, cã thÓ Windows sï Restart l¹i m,y
®Ó apply c,c file còng nh th viÖn cÇn thiÕt, ngêi cµi ®Æt kh«ng ph¶i thao
t,c nhiÒu v× Windows hoµn toµn tù ®éng thùc hiÖn gÇn nh hÕt c,c t,c vô
thay cho ngêi cµi ®Æt.

2.2.3. Khëi ®éng Windows 7 lÇn ®Çu tiªn.

- Qu, tr×nh khëi ®éng víi mµn h×nh 4 tr,i cÇu 4 mµu ch¹y theo tõng quü ®¹o riªng vµ cuèi cïng chóng héi tô vµo mét ®iÓm ®Ó t¹o nªn biÓu tîng truyÒn thèng cña **Microsoft**.

H×nh IV.11: Mµn h×nh biÓu tîng cña Microsoft.

- Sau khi qu, tr×nh thùc hiÖn ë bíc ®Çu khëi ®éng, qua bíc nµy chóng ta sl ®îc chi^am ngìng thùc sù nh÷ng g× mµ **Windows 7** ®· thay ®æi vµ mang l¹i cho chóng ta so víi phi^an b¶n **Windows Vista**. Tríc hÕt lµ mµn h×nh Preparing mµ nh÷ng ai ®· sö dông**Windows Vista** còng ®Òu quen thuéc nhng ë **Windows 7**, mµn h×nh nµy ®· thùc sù thay ®æi vµ lét x,c hoµn toµn. Ngay b^an díi lµ mét thanh ngang víi h×nh mét vÖt s,ng ch¹y tõ tr,i sang ph¶i ngay ë b^an díi dßng ch÷ Setup is preparing your computer for first use.

H×nh IV.12: Mµn h×nh Preparing.

- Sau mµn h×nh nµy lµ mµn h×nh yªu cÇu chóng ta ®iÒn tªn cña tµi kho¶n qu¶n trÞ vµ tªn m,y tÝnh sau ®ã click Next.

H×nh IV.13: NhËp tµi kho¶n ngêi qu¶n trÞ mµ tªn m,y tÝnh.

- TiÕp theo chóng ta cÇn **nhËp mËt khÈu cho tµi kho¶n qu¶n trÞ**, ë ®©y chóng ta cã thÓ nhËp vµo **« gîi nhí** phßng khi quªn mËt khÈu (h×nh IV.14) vµ click Next.

Set a password for	or your account		
Creating a password is unwanted users. Be su	a smart security preca re to remember your p	ution that helps protect y assword or keep it in a sa	our user account from fe place.
Type a password (reco	immended):		
Retype your password			
Type a password hint	(required):		
itnews.com.vn	-	13	
Choose a word or phr If you forget your pas	ese that helps you remo word, Windows will sh	ember your password. wy you your hint.	

H×nh IV.14: NhËp mËt khÈu vμ « gîi nhí mËt khÈu.

- Hép tho¹i **activation**, nÕu cã activation code hoÆc key b¶n quyÒn, th× chóng ta ®iÒn vµo « **Product key** ... . Cuèi cïng nhÊn Next ®Ó qua tiÕp bíc sau.

H×nh IV.15: §iÒn key cña Windows.

- Mµn h×nh kÕ tiÕp chóng ta cã thÓ lùa chän kiÓu @Ó b¶o vÖ hÖ @iÒu hµnh, ë @Cy t«i lùa chän tïy chän khuyÕn c,o: **Use recommended settings**.

Help p	rotect your computer and improve Windows automatically
Ø	Use recommended settings Install important and recommended updates, help make Internet browsing safer, che online for solutions to problemend help Microsoft improve Windows.
0	Install important updates only Only install security updates and other important updates for Windows.
8	Ask me later Until you decide, your computer might be vulnerable to scurity threats.
Learn me	ore about each option
When yo Microsof later, sea	u use recommended settings or install updates only, some information is sent to t. The information is not used to identify you or contact you. To turn off these settings rch for Turn off recommended setting in Help and Support. <u>Read the privacy statemen</u>

Hinh IV.16. Lùa chän kiÓu ®Ó b¶o vÖ.

- TiÕp theo l μ thiÕt lËp Time zone, lùa chän khu vùc phĩ hîp víi chóng ta v μ click Next.

Time zone:		Mar ()
(UTC+07:00) Bangkok, Ha	noi, Jakarta	•
l	d	
Date:	Time:	
December, 2009		
Su Mo Tu We Th Fr	Sa -	
6 7 8 9 10 11	12	Let .
13 14 15 16 17 18	19	
27 28 29 30 31 1	2	
3 4 5 6 7 8	9 8:17:56 PM	

H×nh IV.17: thiÕt lËp Time Zone.

- Sau khi click Next chóng ta sl ®îc chuyÓn tíi mµn h×nh thiÕt lËp cÊu h×nh m¹ng nÕu nh chóng ta cã kÕt nèi Internet. ë ®©y cã 3 lùa chän sau:

H×nh IV.18: Lùa chän kiÓu kÕt nèi m¹ng.

> **Public Network**: Sö dông chÕ ®é nµy khi chóng ta ®ang ë n¬i c«ng céng nh tiÖm Internet, c,c qu,n bar, CafĐ..

Work network: Chóng ta nªn sö dông tïy chän nµy nÕu chóng ta ®ang sö dông m¹ng t¹i n¬i lµm viÖc.

> Home network: §©y lµ tïy chän tèt nhÊt khi chóng ta ®ang sö dông m¹ng t¹i gia @×nh.

H×nh IV.19. Windows tiÕn hµnh cµi ®Æt kÕt nèi m¹ng.

Sau khi kÕt nèi m¹ng thiÕt l
 Ep xong th× mµn h×nh Welcome cña

 Windows 7 s
 xuÊt hiÖn.

H×nh IV.20: Mµn h×nh Welcome.

- Sau khi @ ng nhëp thµnh c«ng chóng ta sl cã mµn h×nh nh sau:

H×nh IV.21: Sau khi ® ng nhËp

Ch¬ng 5: C,c ch¬ng tr×nh ®iÒu khiÓn thiÕt bÞ

1. Qu¶n lý thiÕt bÞ

- Qu¶n lý thiÕt bÞ nh»m x,c ®Þnh thiÕt bÞ phÇn cøng nµo cña m,y cha cã Driver, nÕu cha cã ph¶i cµi driver cho thiÕt bÞ ®ã.
- Vμο Control Panel, kÝch ®óp biÓu tîng System. Chän thÎ Hardware, kÝch nót Device Manger ®Ó khëi ®éng tr×nh qu¶n lý thiÕt bÞ, chóng ta còng cã thÓ kÝch ph¶i chuét vµo Mycomputer chän Maneger ®Ó khëi ®éng tr×nh qu¶n lý thiÕt bÞ.
- ThiÕt bÞ nµo kh«ng cã driver sl cã dÊu hái mµu vµng. Khi ®ã thiÕt bÞ sl kh«ng ho¹t ®éng ®îc vµ chóng ta cÇn ph¶i cµi driver cho thiÕt bÞ ®ã.

2. Cµi ®Æt Driver

a, Kh i niÖm:

Thêng ®îc gäi ®¬n gi¶n lµ driver, tr×nh ®iÒu khiÓn thiÕt bÞ lµ phÇn mÒm m,y tÝnh ®îc viÕt riªng cho mét thiÕt bÞ phÇn cøng cô thÓ vµ mét hÖ ®iÒu hµnh cô thÓ cho phĐp mét chu¬ng tr×nh, thêng lµ hÖ ®iÒu hµnh hoÆc øng dông phÇn mÒm, t¬ng t,c th«ng suèt víi thiÕt bÞ ®ã. Ch¬ng tr×nh ®iÒu khiÓn hay tr×nh ®iÒu khiÓn lµ mét lo¹i phÇn mÒm m,y tÝnh ®Æc biÖt, ®îc ph,t triÓn ®Ó cho phĐp t¬ng t,c víi c,c thiÕt bÞ phÇn cøng. Mçi tr×nh ®iÒu khiÓn øng víi mét thiÕt bÞ nhÊt ®Þnh. Ch¬ng tr×nh nµy t¹o ra mét giao diÖn ®Ó giao tiÕp víi thiÕt bÞ øng víi nã qua c,c bus m,y tÝnh ®Æc biÖt. Nã cung cÊp c,c lÖnh ®Ó nhËn vµ göi d÷ liÖu tíi thiÕt bÞ ®ã. Tr×nh ®iÒu khiÓn cßn cung cÊp giao tiÕp cÇn thiÕt cho <u>hÖ ®iÒu hµnh</u> vµ c,c phÇn mÒm øng dông.

b, Cµi ®Æt Driver:

☆C,ch 1:

- > ChuÈn bÞ ®Üa driver ®i kÌm thiÕt bÞ.

☆C,ch 2:

 $\succ$ KÝch ph¶i chuét trªn dÊu hái mµu vµng trong cöa sæ Device Manger.

> Chän Properties. Chän Reinstall Driver.

> NhÊn Next trong mµn h×nh ®Çu ti^an

> Chän Search for a suitable driver for my device ®Ó m,y tù ®éng t×m mét driver thÝch hîp nhÊt cho thiÕt bÞ cña chóng ta. NhÊn Next ®Ó tiÕp tôc.

> ChØ ® Þnh mét n¬i ®Ó t×m driver. NÕu biÕt chÝnh x,c n¬i chøc driver cña thiÕt bÞ, ®,nh dÊu vµo môc **Specify a location** vµ chØ vµo th môc chøa driver cña thiÕt bÞ

> §îi trong gi©y l,t ®Ó t×m driver thÝch hîp

Driver File The wiz	s Search Results ard has finished searchin	ıg far driver l	files for your hard	lware device.	E.S.
? ₽	PCI Device				
	E:/WINNT\in/				

> NÕu kh«ng t×m thÊy sÏ th«ng b,o nh h×nh bªn díi. Khi ®ã chóng ta cÇn quay l¹i tõ ®Çu vµ chän n¬i chøa Driver kh,c.

Upgrade Device Driver Wizard
Driver Files Search Results The witard has finished searching for drives files for your hardware device.
PC Device Wrindow was unable to locate a driver for this device. To search another location dick Back, or if you do not want to install a driver now click Finish.
< gack Finish Cancel

3. Xem cÊu h×nh m,y

Gâ Dxdiag vµo cöa sæ RUN ®Ó khëi ®éng c«ng cô DirectX.

3.1. Th«ng tin hÖ thèng (ThÎ System)

DirectX Diagnostic Tool	
System Directic Files Display Sound 1 Sound 2	Music Input Network More Help
This tool reports detailed information about the Direct diagnose problems, and change your system configured on the syst	2X components and drivers installed on your system. It lets you test functionality, ration to work best.
If you know what area is causing the problem, click the visit each page in sequence.	te appropriate tab above. Otherwise, you can use the "Next Page" button below to
The "More Help" page lists some other tools that may	help with the problem you are experiencing.
System Information	
Current Date/Time:	Saturday, February 18, 2006, 08:23:23
Computer Name:	OHAI
Operating System:	Microsoft Windows 2000 Professional (5.0, Build 2195)
Language:	English (Regional Setting: English)
System Manufacturer:	INTELR
System Model:	AWRDACPI
BIOS:	Phoenix - AwardBIOS v6.00PG
Processor:	Intel(R) Celeron(R) CPU 2.00GHz
Memory:	120MB RAM
Page file:	177MB used, 604MB available
DirectX Version:	DirectX 9.0 (4.09.0000.0900)
I ⊂ Check for WHQL digital signatures	
DxDiag 5.03.	0000.0900 Unicode Copyright © 1998-2003 Microsoft Corporation. All rights reserved.
Нер	Next Page Save All Information Egit

- **Operating System:** Phi^an b¶n hÖ ®iÒu hµnh
- Language: Ng«n ng÷ sö dông
- **Processor**: Th«ng tin vÒ CPU
- **Memory**: dung lîng RAM.
- Page file: Bé nhí ¶o

3.2. Th«ng tin vÒ card mµn h×nh (ThÎ Display)

evice		Drivers
Name: Intel(R) 82845G/GL/GE/	PE/GV Graphics Controller	Main Driver: ialmrnt5.dll
Manufacturer: Intel Corporation		Version: 6.13.0010.3510 (English)
Chip Type: Intel(R) 82845G Graphic	s Controller	Date: 4/14/2003 18:40:56
DAC Type: Internal		WHQL Logo'd: Yes
Approx. Total Memory: 32.0 MB		Mini VDD: ialmnt5.sys
Current Display Mode: 800 x 600 (16 bit) (60Hz	:)	VDD: n/a
Monitor: Samsung SyncMaster 50	DDI Version: 8	
irectX Features DirectDraw Acceleration: Enabled	Disable	Test DirectDraw
Direct3D Acceleration: Enabled	Disable	Tgst Direct3D
AGP Texture Acceleration: Enabled	Disable	
iotes		
 No problems found. To test DirectDraw functionality, click the "To To test Direct3D functionality, click the "Test 	est DirectDraw" button above Direct3D" button above.	

- **Name**: T^an card mµn h×nh
- Manufacture: T^an h ng s¶n xuÊt
- **Total Memory**: Dung lîng card mµn h×nh
- **Monitor**: T^an cña mµn h×nh.

3.3. Th«ng tin vÒ card ©m thanh (ThÎ Sound)

Name: Yamaha PCI Audio (DS1x Native) Device ID: PCI(VEN_1073DEV_000DSUBSYS_000D1073 <u>R</u> EV_0	Name: ds1wdm.sys Version: 5.00.2175.0001 (English)
Manufacturer ID: 1	Date: 11/6/1999 06:06:58
Product ID: 100	WHQL Logo'd: Yes
Type: WDM	Other Piles:
Hardware Sound Standard acceleration	Iest DirectSound
lotes To test DirectSound functionality, click the "Test DirectSound" button abov	ve.

Ch¬ng 6: Cµi ®Æt c,c phÇn mÒm th«ng dông

1. Tæ chøc tËp tin vµ th môc hÖ thèng.

a, Quy c, ch tæ chøc tËp tin vµ th môc hÖ thèng.

Windows thêng cã 3 *t*h môc hÖ thèng tr^an ph©n vïng chøa hÖ ®iÒu hµnh:

Documents and Settings: chøa c,c th
 môc vµ thiÕt lËp ri^ang t cña tõng ngêi dïng. Mçi
 user tr^an m,y sï cã mét th môc ri^ang.
 Windows (Winnt): th môc hÖ thèng, lµ bé chØ
 huy cña hÖ ®iÒu hµnh.

Program Files: chøa c,c phÇn mÒm øng dông ®îc vµi vµo m,y.

b, Lêi khuy^an cho ngêi sö dông.

§Ó $\mathbb{R}$ m b o d÷ liÖu c, nh $\mathbb{C}$ n tr^an m,y cña chóng ta gän gµn dÔ qu n lý, b o mËt cao th× chóng ta n^an thùc hiÖn c,c lêi khuy^an sau:

> Lu d÷ liÖu c, nh©n vµo th môc My Documents, ®©y lµ th môc ®Æc biÖt ®Ó riªng tµi liÖu riªng cho tõng ngêi dïng ®Ó ®¶m b¶o tÝnh riªng t, b¶o mËt. Kh«ng nªn t¹o míi th môc, tËp tin trªn trªn ph©n vïng chÝnh chøa H§H trõ nh÷ng th môc do c,c dÞch vô gia t¨ng cña Windows t¹o ra ®Ó dÔ qu¶n lý d÷ liÖu.

> Qu¶n lý d÷ liÖu b»ng c,c th môc theo chñ ®Ò kh«ng nªn t¹o c,c tËp tin trùc tiÕp vµo th môc gèc C:, D:...

≻ Thêng xuyªn sao lu d÷ liÖu ®Õn n¬i an toµn nh ghi ®Üa CD, USB... ®Ó tr,nh trêng hîp sù cè háng H§H, háng æ cøng...

2. Híng dÉn cµi ®Æt c,c phÇn mÒm th«ng dông:

2.1. Giíi thiÖu c,c phÇn mÒm th«ng dông:

Mét sè phÇn mÒm th«ng dông thiÕt yÕu cÇn cµi ®Æt vµo m,y ®Ó phôc vô häc tËp, lµm viÖc:

- Bé MS Office, hoÆc Open Office.

- Bé gâ tiÕng ViÖt: Unikey - **www.unikey.org.** Khi sö dông bé gâ Unikey, chóng ta cÇn cã th^am bé Font ch÷ tiÕng viÖt ®Ó cã thÓ nhËp ch÷ tiÕng viÖt theo chuÈn TCVN3.

- PhÇn mÒm nghe nh¹c, xem phim: Windows Media.

- PhÇn mÒm ®å häa: Photoshop.

- PhÇn mÒm diÖt virus: BKAV, AVG, Norton Synmatec v.v

- PhÇn mÒm ®äc ebooks (*.pdf): Acrobat Reader.

2.2. Quy tr×nh cµi ®Æt mét phÇn mÒm øng dông:

- ChuÈn bÞ ${\ensuremath{\mathbb B}\ddot{}\ensuremath{\mathbb B}}$ chi ${\ensuremath{\mathbb R}\ddot{}\ensuremath{\mathbb B}}$ t cña phÇn mÒm øng dông cÇn cµi.

- NhÊn ®óp vµo tËp tin setup.exe, install.exe hoÆc File ®ãng gãi cña bé cµi (thêng cã phÇn më réng lµ MSI).

- §,nh dÊu vµo môc I agree ..., I accept ... ®Ó ®ång ý víi c,c ®iÒu kho¶n trong b¶n quyÒn cña phÇn mÒm.

- Chän n¬i lu øng dông, nªn chØ νμο C:\Program Files.

Lu ý! Mçi phÇn mÒm cã c,c bíc c μ i ®Æt kh,c nhau, tr^an ®Cy l μ mét sè bíc c¬ b¶n nhÊt cña mét qu, tr×nh c μ i ®Æt.

2.3. Cµi ®Æt bé Office.

ChuÈn bÞ bé ®Üa cµi ®Æt Office 2000, Office XP hoÆc Office 2003. Díi ®©y lµ c,c bíc cµi ®Æt bé Office 2003, c,c bé Office phi^an b¶n kh,c chóng ta lµm t¬ng tù.

Bíc 1: NhÊn ®óp vµo biÓu tîng Setup cña bé cµi OFFICE ®Ó b¾t ®Çu cµi ®Æt. Tríc khi cµi ®Æt, chóng ta nªn copy bé cµi ®Æt vµo mét th môc tr^an æ cøng ®Ó qu, tr×nh cµi ®Æt nhanh h¬n.

🕞 🔵 🗢 📙 🕨 Compu	ter 🕨 LUU (J:) 🕨 Setups	Office OFFICE2	003 🕨	✓ 4 Search (	OFFICE2003	Q
Organize 👻 📷 Ope	n New folder					•
☆ Favorites	I FILES	GV561403.CAB	01561403.CAB	SETUP.EXE	EYL561402.CAB	E ZS56140
Nesktop	MSDE2000	EU561401.CAB	E 09561403.CAB	SETUP.HTM	E YM561403.CAB	E 2T5614
Recent Places	A2561405.CAB	EIS561401.CAB	OWC10.MSI	SKU0A4.CAB	YO561403.CAB	ZU5614
	A3561405.CAB	EU561401.CAB	OWC11.MSI	SKU011.CAB	YS561401.CAB	EV5614
🔚 Libraries	A4561405.CAB	EL2561403.CAB	P2561401.CAB	SKU011.XML	T561401.CAB	ZY5614
Documents	AUTORUN.INF	El3561403.CAB	P3561401.CAB	SKU026.CAB	ZA561401.CAB	ZZ5614
A Music	AV561403.CAB	EL4561403.CAB	P4561402.CAB	TR103621.CAB	EC561402.CAB	
Pictures	CC561401.CAB	E19561403.CAB	PA561401.CAB	TR308222.CAB	EZD561402.CAB	
Videos	CD561401.CAB	EV561403.CAB	PR103368.CAB	V3561403.CAB	E561406.CAB	
=	ECF561401.CAB	M2561406.CAB	PR103678.CAB	W2561405.CAB	E7561402.CAB	
A Homegroup	CL561401.CAB	M3561404.CAB	PR308246.CAB	W3561405.CAB	E ZG561401.CAB	
	ECM561401.CAB	M4561403.CAB	PRO11.MSI	W4561405.CAB	EX1561403.CAB	
Computer	ECP561401.CAB	M9561403.CAB	PV561401.CAB	WV561405.CAB	E ZI561402.CAB	
Local Disk (C:)	ECR561401.CAB	MA561403.CAB	PW561401.CAB	X2561401.CAB	EJ561401.CAB	
DULIEU (D:)	CS561401.CAB	MC561403.CAB	Q2561405.CAB	X3561401.CAB	EX561401.CAB	
HAIVAN (E:)	E2561410.CAB	MG561403.CAB	23561405.CAB	YA561403.CAB	EXM561401.CAB	
PROGRAM (F:)	E3561405.CAB	MH561401.CAB	Q4561405.CAB	YB561408.CAB	EX1561401.CAB	
dulieu (H:)	E4561410.CAB	MO561403.CAB	QV561405.CAB	YC561403.CAB	E 20561401.CAB	
CD Drive (I:)	EV561405.CAB	MT561403.CAB	README.HTM	H561403.CAB	E ZQ561401.CAB	
	G3561403.CAB	00561401.CAB	Serial.txt	YI561401.CAB	E 2R561403.CAB	
	• • •	10 e.s.				+
SETUP.EXE D Application	ate modified: 14/07/2003 Size: 407 KB	2:58 CH Date cre	ated: 01/06/2011 11:3	5 SA		

Bíc 2: Product Key

Nh
 hệp sè serial b¶n quyồn vµo môc Product Key. Nh
Ên Next $® \acute{O}$ ti
Õp tôc.

(Chóng ta cã thÓ tim Key trong file huongdan.txt hoÆc Serial.txt ®i kÌm theo bé cµi)

Microsoft Offic	e Professional Edi	tion 2003		Co
Product Key				Cia
In the boxes b on the sticker Product Key:	below, type your 25- on the back of the C	character Product Key. D case or on your Certif	You will find this num ficate of Authenticity.	ber

Bíc 3: User Information:

Chóng ta khai b,o c,c th«ng tin cÇn thiÕt cho ngêi sö dông gåm t^an ngêi sö dông, ®¬n vÞ.

	fessional Edition 2003	C
User Information		Ci.
User name:	На	
Initials:		
Organization:		
M	the second s	Manage D Is along and back

Bíc 4: Microsoft Office 2003 End-User License Agreement.

§,nh dÊu vµo môc I accept the terms in the Lincense Agreement ®Ó chÊp nhËn c,c ®iÒu kho¶n cña b¶n quyÒn phÇn mÒm. NhÊn Next ®Ó tiÕp tôc.

Bíc 5: Cöa sæ Type of Installation

Microsoft Office Professional Edition 2003	
Type of Installation	
Recommended Install	Description
Typical Install	Install Microsoft Office with only the most
or choose another type	features may be installed on first use, or
🔘 Complete Install	added later through Add/Remove Program in the Control Panel.
Minimal Install	
🔘 Custom Install	
	Note: InfoPath requires Microsoft Interne Explorer 6.0 or later. For more information click the Help button.
Install to: C:\Program Files\Microsoft Office\	Browse

Trong cöa sæ nµy chóng ta cã cÊc lùa chän:

> Typical Install: Chän lùa chän nµy @O cµi bé Office víi c,c thµnh phÇn c¬ b¶n vµ cã thO Add hay Remove nh÷ng thµnh phÇn kh,c trong qu, tr×nh sö dông

> Complete Install: Chän lùa chän nµy @Ó cµi bé Office @Çy @ñ víi tÊt c¶ c,c thµnh phÇn cña bé Office.

Minimal Install: Chän lùa chän nµy ®Ó cµi bé Office víi c,c thµnh phÇn tèi thiÓu nhÊt.

Custom Install: Chän lùa chän nµy ®Ó tuú chän qu, tr×nh cµi ®Æt, chóng ta cã thÓ lùa chän nh÷ng thµnh phÇn nµo cÇn sö dông ®Ó cµi, còng nh nh÷ng thµnh phÇn nµo kh«ng thùc sù cÇn ®Ó lo¹i bá. Install to: ChØ ®êng dÉn sï cµi tíi.

NhÊn Next ®Ó tiÕp tôc.

Bíc 6: Cöa sæ Sumary hiÓn thÞ th«ng tin c,c øng dông cña bé Office ®îc cµi ®Æt, chóng ta kÝch chän Install ®Ó chuyÓn qua cöa sæ Install b¾t ®Çu qu, tr×nh cµi Microsoft Office 2003.

Plicrosoft Office Professional Edition 2003	Ca
Now Installing Office	69
Installation Progress:	
Current Action:	

2.4. Cµi ®Æt bé gâ Unikey.

Chóng ta cã thÓ t¶i miÔn phÝ nhÊt bé qâ Unikey míi t¹i www.unikey.org. Unikey lu bé gâ tiÕng viÖt kh«ng cÇn cµi ®Æt, sau khi t¶i vÒ chóng ta sl cã Folder víi c_c tËp tin: (UKHook40.dll vμ UnikeyNT.exe). Chóng ta copy dÉn Folder nμy νμο ®êng "C:\Program Files" sau ®ã kÝch ®óp chuét vuo file UnikeyNT.exe ®Ó ch¹y ch¬ng tr×nh. Trong cöa sæ Unikey, ® nh dÊu vµo lùa chän "Khëi ®éng cïng Windows" sau ®ã chän "§ãng".

Bang max	Vietnamese locale CP 12	258 🗾 🚺
Kiểu gố:	VN	
Phin chuyên:	CTRL+SHIFT C	ALT+Z
Tùy chọn khác		
	×	the second second second
Cho phép g	jó tụ do	Bột kiếm tra chính tà
I∕r Chophépg I Diệt đầu cả	jô tự do , uỷ (thay vì ôa, úy)	I✓ Bật kiên tra chính tả I✓ Tự động khỏi phục p
P Chophépg □ Đệt đầu cả □ Luôn sử dụ	jó tự do , uỷ (thay vì òa, ủy) ng clipboard cho unicode	IV Bột kiên tra chính tả V Tự động khỏi phục p
I Cho phép g Diệt diễu cải Luôn sử dụ Tùy chọn gố tấ	jo tyrato , uý (thay ví če, úy) ing clipiboard cho unicode k	Bột kiêm tra chính tả Tự động khối phục p Hệ thống
IP Cho phép g Dật đầu cả Cuốn sử dụ Tùy chọn gố tế IP Cho phép g	jö tyrdio , urý (thary ví òla, úsy) ing clipboard cho unicode it 	Hệ thống
Cho phép g Dit dilu oli Luôn sử dụ Tùy chọn gố ti Cho phép g Cho phép g Cho phép g	jotyreto , urý (theny vírðes, úsy) ing clipiboland cho umicoda it jótšík 	Bit kien tra chinh tá Tự động khối phục p Hệ thống Bit hội thoại này k F khối động cùng Vi

§Ó cã thÓ nhËp ®îc tiÕng viÖt víi chuÈn TCVN3, chóng ta cÇn cµi th^am bé Font (Chóng ta cã thÓ t×m bé Font tiÕng viÖt tr^an m¹ng) b»ng c,ch Copy bé Font t¶i vÒ vµo theo ®êng dÉn sau: "**C:\Windows\Fonts**".

2.5. Cµi ®Æt vµ sö dông Acrobat Reader.

HÇu hÕt c,c ebooks tr^an m¹ng @Òu díi d¹ng mét tËp tin h×nh ¶nh @Ó chèng virus vµ b¶o vÖ quyÒn t,c gi¶ cã @u«i lµ *.pdf . §Ó @äc @îc nh÷ng ebooks nµy m,y chóng ta cÇn ph¶i cµi phÇn mÒm **Acrobat Reader**.

Acrobat Reader chóng ta cã thÓ t×m mua ngoµi CD Shop, ri^ang ®èi víi Windows 2000 trë xuèng chØ dïng ®îc Acrobat Reader v 5.0, Windows XP trë l^an n^an dïng phi^an b¶n 6.0 hoÆc 7.0.

Cµi ®Æt: Ch¹y bé cµi ®Æt, thùc hiÖn c,c bíc cµi ®Æt t¬ng tù nh quy tr×nh cµi ®Æt ë <u>phÇn 2.2</u> ë tr^an.

Sö dông: NhÊn ®óp vµo tËp tin d¹ng ebooks (*.pdf) ®Ó hiÓn thÞ néi dung.

3. Gì bá c,c øng dông

Sa Add Remo	er Programs		A DLA
18	Currently installed programs:	Sort by None	
Ranove Programs	Uvelipdate 2.0 (Semantec Corporation)	Son	7,7946
Add New Prop and	Hacromodia Hash Hayer 8 Och here for <u>support information</u> To change this program or remove it from your employer, dol: OrangeTemover.	Quantita	move
	A Monosoft Internet Eugliner 6 SP1	508 508	15,390
Add/Rancow Windows Components	Microsoft Test-to-Speech Engine 4.0 (English)	5.0	0.75
	Shapit 6	Size	8,7946
	55 Symarites Antilinus	Size	29,198
	Chiestal LAC VIET Int 2002-018	Size	1478 6498 2
		1	Ogue

Vµo Start - Settings - Control Pannel. Ch¹y môc Add / Remove Programs.

Chän øng dông cÇn xãa. NhÊn nót **Remove** b^an díi.

Chän **Yes** ®Ó x,c nhËn xãa øng dông nÕu cã hép tho¹i yªu cÇu x,c nhËn.

Lu ý! §Ó tr, nh viÖc xãa nhÇm c, c phÇn mÒm ®· ®îc cµi vµo m, y, khi chóng ta cµi xong mét øng dông nªn t×m ®Õn th môc cña nã trong Start -Program - <Tªn phÇn mÒm>. Chän xãa nh÷ng biÓu tîng Remove, Uninstall ®Ó tr, nh viÖc gâ nhÇm khi chóng ta lì kÝch chuét vµo chóng.

Ch¬ng 7: Sao lu vµ phôc hải hÖ thèng

1. ChuÈn bÞ.

ChuÈn bÞ ®Üa Hiren's Boot CD, ®Üa nµy cã b,n ngoµi c,c CD Shop.

Vµo CMOS thiÕp lËp chÕ ®é khëi ®éng tõ ®Üa CD tríc tiªn ®Ó khëi ®éng tõ ®Üa Hiren's Boot.

Khëi ®éng m,y tõ Hiren's Boot CD.

Chän Start Boot CD.

Chän Disk Clone Tools. hoÆc nhÊn sè 2, Enter.

Chän Norton Ghost 8.0 hoÆc nhÊn sè 2, Enter ®Ó khëi ®éng phÇn mÒm Norton Ghost.

Giao diÖn chÝnh cña Norton Ghost nh sau.

C,c chøc n¨ng c¬ b¶n:

Quit: tho,t.

Options: thiÕt lËp theo ý ngêi sö dông.

Local: menu chÝnh ®Ó thùc hiÖn c,c chøc n¨ng cña Norton Ghost.

> **Disk**: C,c lÖnh víi æ ®Üa

✓ To Disk: Sao chĐp néi dung mét æ ®Üa sang æ ®Üa thø 2.

✓ **To Image:** Sao lu tÊt c¶ néi dung cña æ ®Üa thµnh mét tËp tin .gho

✓ From Image: Phôc hải néi dung æ ®Üa tõ mét tËp tin .gho ®· sao lu.

> **Partition**: C_sc lÖnh víi ph©n vïng æ ®Üa.

✓ To Partion: Sao chĐp néi dung mét ph©n vïng sang ph©n vïng kh,c.

✓ To Image: Sao lu tÊt c¶ néi dung cña ph©n vïng thµnh mét tËp tin .gho - LÖnh nµy ®Ó sao lu ph©n vïng cã H§H vµ c,c phÇn mÒm cïng toµn bé d÷ liÖu tr^an ®ã.

✓ From Image: Phôc hải néi dung mét ph©n vïng tõ tËp tin h×nh ¶nh .gho ®· sao lu - LÖnh nµy ®Ó phôc hải ph©n vïng cã H§H ®· sao lu khi H§H bÞ sù cè.

2. Sao lu hÖ thèng:

Trong cöa sæ Norton Ghost, chän Local - Partition - To Image ®Ó sao lu ph©n vïng chøa H§H thµnh mét tËp tin h×nh ¶nh .gho

Nort	on Shost 200	12 0	opyright (	C) 1998-2001 Symantae Corp.
	Local		Disk	•
		5	<u>P</u> arttion	To Partition
	<u>U</u> 18	Reti	<u>C</u> heck	∰ To Image S
				Erom Image
2	<u></u>			
mante	<u>O</u> ptions			
S	Quit			
				Symantec.

Bíc 1: Chän æ ®Üa cã ph©n vïng cÇn phôc håi. NhÊn OK

on Ghosi	12002 Co	pyright (C) 19	98-2001 \$	iymanteo Corp			
- 1							
Delet	ar local sour	roe arrive by o	liaking on T	ne uriye numb			
	Drive	Size(Mb)	Type	Cylinders	Heads	Sectors	
	1	43979	Basic	5606	255	63	
	2	43979	Basic	5606	255	63	
	3	43979	Basic	5606	255	63	
	4	8754	Basic	1116	255	63	
	5	17501	Basic	2231	255	63	
	6	17501	Basic	2231	255	63	
					~		
					12		
		<u>0</u> K			<u>C</u> ancel		
			4				
				symant	ec.		
			~				

(H×nh trªn cho thÊy cã 6 æ ®Üa, c,c æ ®Üa ®îc ®,nh sè thø tù tõ 1 ®Õn 6,

æ chÝnh lµ sè 1)

Bíc 2: Chän ph©n vĩng cÇn sao lu tr^an æ ®Üa ®· chän. §Ó sao lu ph©n vĩng chøa hÖ ®iÒu hµnh, Chóng ta cÇn chän ph©n vĩng chÝnh. Ph©n vĩng còng ®îc ®,nh sè thø tù, ph©n vĩng chÝnh ®,nh sè 1. Chän xong nhÊn OK.

Selesi	i souree po	riiilon(sy fre	an Bash	i drivet ü		_	
	Part	Tupe	ID	Description	Volume Label	Size in Mb	Data Size in Mb
	1	Primary	05	Fat32	F_DRIVE	7506	5668
	2	Logical	0b	Fat32 extd	R_DRIVE	5004	3150
	3	Logical	0Ъ	Fat32 extd	S_DRIVE Free	4988 1	2012
				ß	Total	17501	10832
		<u></u> 9%		]	<u>C</u> ar	ncel	

Bíc 3: Chän n¬i lu tËp tin .gho chøa toµn bé néi dung cña ph©n vïng $\circledast$ îc sao lu.

Chóng ta ph¶i chän n¬i lu lµ mét ph©n vïng kh,c víi ph©n vïng ®îc sao lu, vµ dung lîng cßn trèng cña ph©n vïng nµy ph¶i lín h¬n tæng dung l- îng ®ang sö dông tr^an ph©n vïng ®îc sao lu.

Norton Ghost 200	2 Copyright (C) 1998-2001 Symantes Corp.		
	File name to copy image to		
	Initiality to response to the second seco	0 Date 0 Date 0 0.0033352PH 0010453322PH 001045332PH 001043301114PH 001043700PH 08-08-200105000PH 06-08-200105000PH 06-08-200105002PH 06-08-2001047150PH 06-09-2001040754PH 06-09-2001040754PH 06-11-2001122256PH 08-27-200103422PH 06-05-2001033436PH 08-05-2001033436PH 06-05-2001033436PH 08-05-2001034345PH Image: Im	

Bíc 4: §Æt t^an cho tËp tin h×nh ¶nh .gho. N^an ®Æt t^an ng¾n gän, nhÊn Save ®Ó b¾t ®Çu qu, tr×nh sao lu.

Norton Ghost 2002	Copyright (C) 1998-2001 Sy	mantec Corp.		
	File name to copy image to			
	Look jn: 🛛 🗃 d: CD_DRIVE3 Local d	frive	T 🗈 📼	
	Name	Size	Date 🖬	
	1226~1.00-		03-25-2001 09:33:24PM 10-09-2000 01:49:488M	
	D AD_AWARE		03-23-2001 03:15:20AM	
	ADMINI^1		09-17-2001 01:14:42AM -	
	E RXNFZZ~1		01-25-2001 03:59:40PM	
	DREAMW~1		12-04-2001 04:33:06RM	
	EAC9B9		03-27-2001 08:35:18PM	
	GHOST21		04-05-2001 07:12:30PM	
	GH0ST22		10-07-2001 02:13:04AM	
	GIHN IS		03-13-2001 03:11:08PM	
	MSUUMNED, I MP		12.04.2001 04/20/26PH	
			02-24-2001 04/29/200M	
	PROJEC 1		03-25-2001 02:10:38PH	
			00 20 2001 02 10 00 11 1	
	File name: C_23feb		Save	
	Files of type: *,GHO		T <u>C</u> ancel	
	Image file description:			
	Í			

Bíc 5: Chän ph¬ng thøc nĐn d÷ liÖu. Nªn chän Fast.

rton Ghost 2002	Copyright (C) 1998-2001 Symantes Corp.
Progress Indicator	
0%	Compress Image file?
Statistics Percent complete	5
Speed (Mb/min)	No. East . Hab
Mb copied	
Mb remaining	
Time elapsed	
Time remaining	
Details	
Connection type	Local
Source Partition	Type:b [Fat32], 4204 Mb, 804 Mb used, C_DRIVE
Dectination file	from Local drive 111, 43979 Mb Local file DVc, 23fab CND
Deprintment file	
Current file	
	Symantec.

Bíc 6: X,c nhền viÖc sao lu khi xuết hiÖn hép tho¹i yªu cÇu x,c nhền viÖc sau lu. Nhên Yes.

Bíc 7: KÕt thóc vμ khëi ®éng l¹i m,y.

Qu, tr×nh sao lu diÔn ra trong vµi phót, nÕu thµnh c«ng sl xuÊt hiÖn b¶n th«ng b,o. NhÊn nót Continue. NhÊn Quit ®Ó tho,t khái Norton Ghost vµ khëi ®éng l¹i m,y.

Progress Indicator				
0%	25%	50%	75%	100%
		Dump Complete		
Statistics	100	-		
Percent complete	100	Dump Completed	Successfully	
Speed (nb/min/	400	- I 🗳		
Mb copied	0			
Time elanced	1:40		<u>C</u> ontinue	
Time remaining	0:00		· · · · /	
Details				
Connection type	Local			
Source Partition	Type:b [Fat32	], 4204 Mb, 804 Mb used		
	from Local dri	ve [1], 43979 Mb		
Destination file	Local file D:\c			
Current file	N			
ourrent nie				

3. Phôc hải hÖ thèng

Trong trêng hîp H§H bÞ lçi, hoÆc phÇn mÒm øng dông bÞ lçi, chóng ta cã thÓ phôc hải toµn bé ph©n vïng víi tËp tin ®· ®îc sao lu.

Khëi ®éng m,y víi ®Üa Hiren's Boot, ch¹y Norton Ghost nh híng dÉn ë **phÇn 1**.

Trong cöa sæ Norton Ghost, chän menu Local - Partition - From Image.

Bíc 1: Chän æ $\mathbb{B}$ Üa hoÆc ph©n vïng chøa tËp tin h×nh ¶nh .gho $\mathbb{B}$ · sao lu chøa néi dung cña ph©n vïng cÇn phôc håi.

File name to load image from   Look int   Image: Construction of the c
Look int dt ID_DRIVE3 Local drive Date 122 of IC_DRIVE3 Local drive 001 09:33:24PH 000 01:49:48RM
Image: Second and the second
PO   Defict_DRIVE Local drive   001 03:15:20RH   POH   FtF_DRIVE Local drive   w101 01:14:42RH   POH   POH   w125-2001 03:59:40PH   DRERHW1   12:04-2001 04:33:06RH   PROSE   03:27-2001 08:35:18PH   POH   04:05-2001 07:12:30PH   POH   04:05-2001 07:12:30PH   POH   01:07-2001 07:12:30PH   POH   03:13:2001 03:11:30PH   POH   03:13:2001 03:11:30PH   POH   12:04:2001 04:49:26RH   PHY_POC***   12:04:2001 09:01:20PH   PHOJEC***   03:02:42:001 09:01:20PH
File name:
Files of tupe:
Image file gescription:

Bíc 2: Chän tËp tin .gho @O phôc hải ph©n vïng. KÝch chän tËp tin $@\cdot$ sao lu. Chän Open.

Norton Ghost 2002	Copyright (C) 1998-2001 Sy	mantec Corp.		
	File name to load image from			
	Look in: 🗇 & CD_DRIVE3 Local o			
	Name	Size	Date 🔺	
	HY_0051 PR0JCC-1 PR0JCC-3 PS_501UP QURKET2 RECYCLED SHNDR-1 SONS_11 SYSTEM-1 WCPHEN2 HCP CURKET2 RECYCLED SHNDR-1 SYSTEM-1 WCPHID30 HCP F_14FEB.HD File game! Files of type!	638,740,845 2,147,479,404	12:04-2001 0429266H 03:24:2001 090120PH 03:25:2001 0210338H 03:25:2001 0210338H 10:31:2002 073:446PH 10:13:2002 01:49300H 03:01:01:01:95:946HH 02:09:2002 01:56:12PH 04:03:2001 07:03:24PH 01:13:2002 01:56:12PH 01:13:2002 01:56:12PH 01:13:2002 01:56:12PH 01:13:2002 06:48:10PH 02:22:2002 09:0352PH 02:22:2002 09:0352PH ¥ 02:22:2002 09:0352PH ¥ 02:14:2002 08:52:30PH ¥ 0:14:2002 0:15:12PH 0:22:2002 09:0352PH 0:21:4:2002 08:52:30PH ¥	
	Image file <u>d</u> escription:			

Bíc 3: Chän æ ®Üa cÇn phôc hải cho ph©n vïng cña nã.

Bíc 4: Chän ph©n vïng cÇn phôc håi. NhÊn OK.

lorton Ghost	2002 Select	Copyright I destinatio	(C) 1998-20 m partition f	01 Sym irom Ba:	antes Corp, sic drive: 1				
		Part	Tupe	ID	Description	Label	Size	Data Size	
		1	Primaru	0.b	Eat32	C DRIVE	4204	796	~
		2	Primaru	83	Linux		2674	2674	18
		3	Primaru				125		
		4	Logical	0b	Fat32 extd	G_DRIVE	15500	6978	
		5	Logical	0b	Fat32 extd	H_DRIVE	21469	11178	
						Free	4		
						Total	43979	21754	
			0	<	1		Cancel	1	
symantec.									

Bíc 5: X,c nhËn viÖc ghi $\mathbb{R}$ Ì lªn ph©n vïng ®ang tån t¹i ®Ó tiÕn hµnh phôc hải d÷ liÖu cò tõ tËp tin .gho vµo ph©n vïng ®îc chän. NhÊn Yes ®Ó x,c nhËn.

rton Ghost 2002 Progress Indicato 0% Statistics Percent complete Speed (Mb/min) Mb copied Mb remaining Time elapsed Time remaining	Copyright (1) 1998-2001 Symanles Corp.
Details Connection type Source Partition Target Partition Current file	Local Type:b IFat323, 4204 Mb, 677 Mb used, C_DRIVE from Local file D:VC_23FEB.6H0, 43979 MB Type:b IFat323, 4204 Mb from Local drive [1], 43979 Mb
	symantec.

Bíc 6: KÕt thóc. NÕu qu, tr×nh phôc hải thµnh c«ng sl xuÊt hiÖn hép tho¹i th«ng b,o. NhÊn nót Restart Computer ®Ó khëi ®éng l¹i m,y.

<u>Ch¬ng 1: Mét sè ®Þnh nghÜa vµ thuËt ng÷1</u>
<u>1. Mét sè kh i niÖm c⊣i b¶n vÒ m,y tÝnh ®iÖn tö1</u>
<u>1.1. C,c kh,i niÖm c¬ b¶n:1</u>
2. Chøc n¨ng c,c thµnh phÇn chÝnh trong mét MT§T2
2.1. ThiÕt bÞ nhËp (Input Devices)2
2.2. ThiÕt bÞ xö lý (Processing Devies)3
2.3. ThiÕt bÞ lu tr÷ (Stogare Devices)3
2.4. ThiÕt bÞ xuÊt (Output Devices)3
<u>Ch¬ng II: c,c thµnh phÇn cña m,y tÝnh3</u>
<u>1. ThiÕt bÞ néi vi:3</u>
<u>1.1. Vá m,y (case m,y tÝnh):3</u>
<u>1.2. Bé nguån (power supply unit – psu)11</u>
<u>1.3. Bo mạch chủ13</u>
<u>* LÞch sö ph,t triÓn:23</u>
<u>* C,c kiÓu bus PCI:24</u>
<u>1.4. ThÎ m¹ch ®å ho¹ (card vga)30</u>
<u>1.5. ThiÕt bÞ lu tr÷31</u>
32

Qua h×nh 1.5.1a chóng ta thÊy æ cøng ®îc cÊu t¹o bëi c,c thµnh phÇn c¬ b¶n sau:
<u>* §Üa tõ (platter): §Üa thêng cÊu t¹o b»ng nh«m hoÆc thuû tinh,</u> trªn bÒ mÆt ®îc phñ mét líp vËt liÖu tõ tÝnh lµ n¬i chøa d÷ liÖu. Tuú theo h·ng s¶n xuÊt mµ c,c ®Üa nµy ®îc sö dông mét hoÆc
c¶ hai mÆt trªn vµ díi. Sè lîng ®Üa cã thÓ nhiÒu h¬n mét, phô thuéc vµo dung lîng vµ c«ng nghÖ cña mçi h∙ng s¶n xuÊt kh,c nhau32
<u>* §Çu ®äc/ghi: §Çu ®Çu ®äc trong ®Üa cøng cã c«ng dông ®äc</u> <u>d÷ liÖu díi d¹ng tõ ho, trªn bÒ mÆt ®Üa tõ hoÆc tõ ho, lªn c,c</u> mÆt ®Üa khi ghi d÷ liÖu. Sè ®Cu ®äc ghi lu«n b»ng sè mÆt
ho¹t ®éng ®îc cña c,c ®Üa cøng, cã nghÜa chóng nhá h¬n hoÆc b»ng hai lÇn sè ®Üa (nhá h¬n trong trêng hîp vÝ dô hai ®Üa phog obØ cö dông 2 mÆt)
<u>* CÇn di chuyÓn @Çu @äc/ghi: CÇn di chuyÓn @Çu @äc/ghi lµ c,c thiÕt bÞ mµ @Çu @äc/ghi g¾n vµo nã. cÇn cã nhiÖm vô di </u>
<u>chuyÓn theo ph¬ng song song víi c,c ®Üa tõ ë mét kho¶ng c,ch</u> <u>nhÊt ®Þnh, dÞch chuyÓn vµ ®Þnh vÞ chÝnh x,c ®Çu ®äc t¹i c,c</u> vÞ trÝ tõ mĐp ®Üa ®Õn vïng phÝa trong cña ®Üa (phÝa trôc
quay). C,c cÇn di chuyÓn ®Çu ®äc ®îc di chuyÓn ®ång thêi víi nhau do chóng ®îc g¾n chung trªn mét trôc quay (®ång trôc), cã nghÜa r»ng khi viÖc ®äc/ghi d÷ liÕu trªn hÒ mÆt (trªn vụ díi
nÕu lµ lo¹i hai mÆt) ë mét vÞ trÝ nµo th× chóng còng ho¹t ®éng cïng vÞ trÝ t¬ng øng ë c,c bÒ mÆt ®Üa cßn l¹i
<u>* VÞ trÝ kÔt nèi:</u>
êng chóng ta sĩ thết cã hai chuến giao tiốp æ cơng thêng dĩng trªn c,c PC ®ã lµ ATA vµ SATA :
<u></u>
1.6. Bé nhí trong:

<u>Trong ch¬ng tr×nh cña chóng ta chØ ®Ò cËp ®Õn Ram ®éng</u> DRAM, ®©y lụ bé nhí ®îc sö dông trong c c m y tÝnh vụ thêng
<u>cã sù thay ®æi nh n©ng cÊp, thay thÕ bé nhí. Chóng ta cã thÓ</u>
<u>c,c lo¹i DRAM sau:37</u>
<u>1.7. Bé xö lý trung t©m: (CPU - Central Processing Unit)38</u>
<u>2. ThiÕt bÞ ngo¹i vi:39</u>
<u>2.1. Monitor - mµn h×nh39</u>
<u>2.2. Keyboard - Bµn phÝm39</u>
<u>2.3. Mouse - chuét40</u>
<u>2.4. æ ®Üa mÒm FDD40</u>
2.5. CD, CD-RW, DVD, Combo-DVD41
2.6. Card m ¹ ng NIC41
2.7. Modem42
<u>2.8. Printer43</u>
<u>2.9. Scanner43</u>
43
2.10. Projector44
2.11. Memory card44
2.12. Joystick45
<u>Ch¬ng 3 L¾p r,p vµ b¶o tr× m,y tÝnh45</u>
<u>1. ChuÈn bÞ:45</u>
<u>2. C,c bíc l¾p r,p:45</u>
<u>2.1. G¾n CPU vµo mainboard:45</u>
<u>2.2. G¾n qu¹t gi¶i nhiÖt cho CPU:47</u>
<u>2.3. G¾n RAM vµo main:48</u>
<u>2.4. ChuÈn bÞ I¾p main vµo thïng m,y49</u>
<u>2.5. G¾n mainboard vµ thïng m,y49</u>
2.6. L¾p æ cøng:50
<u>2.7. L¾p ®Æt æ ®Üa mÒm51</u>
2.8. L¾p æ CD-ROM51

2.9. G¾n c _, c card më réng5	1
2.10. G¾n d©y c«ng tÊc cña Case52	<u>2</u>
2.11. Nèi d©y cho cæng USB cña thïng m_y5	<u>3</u>
2.12. KiÓm tra lÇn cuèi54	<u>4</u>
<u>3. §Êu nèi c,c thiÕt bÞ ngo¹i vi5</u> 4	<u>4</u>
<u>4. Khëi ®éng vμ kiÓm tra:54</u>	<u>4</u>
Ch¬ng 4: Híng dÉn cµi ®Æt hÖ ®iÒu hµnh5	<u>5</u>
<u>1. ChuÈn bÞ5</u>	<u>5</u>
<u>1.1. X c l </u>	<u>5</u>
<u>1.2. Ph©n vïng æ ®Üa58</u>	<u>8</u>
<u>1.3. §Þnh d¹ng æ ®Üa6</u>	<u>6</u>
<u>2. C,c bíc cµi ®Æt68</u>	<u>8</u>
<u>2.1, Сµі hÖ ®iÒu hµnh Windows XP68</u>	<u>8</u>
<u>2.2, Cμi hÖ ®iÒu hμnh Windows 774</u>	<u>4</u>
<u>2.2.3. Khëi ®éng Windows 7 lÇn ®Çu tiªn7</u>	<u>9</u>
<u>Ch¬ng 5: C,c ch¬ng tr×nh ®iÒu khiÓn thiÕt bÞ8</u>	5
1. Qu¶n lý thiÕt bÞ8	<u>5</u>
2. Cµi ®Æt Driver8	<u>5</u>
<u>3. Xem cÊu h×nh m,y88</u>	<u>8</u>
<u>3.1. Th«ng tin hÖ thèng (ThÎ System)8</u>	<u>8</u>
<u>3.2. Th«ng tin vÒ card mµn h×nh (ThÎ Display)8</u>	<u>9</u>
<u>3.3. Th«ng tin vÒ card ©m thanh (ThÎ Sound)8</u>	<u>9</u>
<u>Ch¬ng 6: Cµi ®Æt c,c phÇn mÒm th«ng dông90</u>	<u>)</u>
<u>1. Tæ chøc tËp tin vµ th môc hÖ thèng90</u>	<u>0</u>
<u>a, Quy c,ch tæ chøc tËp tin vµ th môc hÖ thèng90</u>	<u>0</u>
<u>b, Lêi khuyªn cho ngêi sö dông9</u>	<u>0</u>
2. Híng dÉn cµi ®Æt c,c phÇn mÒm th«ng dông:9.	1
2.1. Giíi thiÖu c _. c phÇn mÒm th«ng dông:9.	1
2.2. Quy tr×nh cµi ®Æt mét phÇn mÒm øng dông:9.	1
<u>2.4. Cμi ®Æt bé gâ Unikey</u>	<u>95</u>
---	-----------
2.5. Cµi ®Æt vµ sö dông Acrobat Reader	95
<u>3. Gì bá c,c øng dông</u>	96
<u>Ch¬ng 7: Sao lu vµ phôc hải hÖ thèng</u>	
<u>1. ChuÈn bÞ</u>	97
<u>2. Sao lu hÖ thèng:</u>	
<u>3. Phôc hải hÖ thèng</u>	